

**ANEXA la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 159/30.01.2025
(modificat prin OMIPE nr. 491/2025)**

Program Sănătate

Ghidul solicitantului

Investiții în infrastructura unităților care furnizează servicii de paliatie

Obiectivul de politică 4:

O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliatie și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate

Obiectiv specific RSO4.5

Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)

Cuprins

1.1.	Preambul	7
1.2.	Abrevieri.....	8
1.3.	Glosar	9
2.	ELEMENTE DE CONTEXT	12
2.1.	Informații generale Program.....	12
2.2.	Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific.....	15
2.3.	Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	15
2.3.1.	Cadrul strategic relevant aplicabil	15
2.3.2.	Documente programatice	15
2.3.3.	Cadrul legislativ general aplicabil	16
3.	ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE.....	18
3.1.	Tipul de apel	18
3.2.	Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii).....	19
3.3.	Bugetul alocat apelului de proiecte	19
3.4.	Rata de cofinanțare	19
3.5.	Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	20
3.6.	Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	20
3.7.	Grup țintă vizat de apelul de proiecte	21
3.8.	Indicatori	21
3.8.1.	Indicatori de realizare	21
3.8.2.	Indicatori de rezultat.....	22
3.8.3.	Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)	23
3.9.	Rezultatele așteptate	23
3.10.	Operațiuni de importanță strategică	23
3.11.	Investiții teritoriale integrate	24
3.12.	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	24
3.13.	Reguli privind ajutorul de stat.....	24
3.14.	Reguli privind instrumentele financiare	26
3.15.	Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.....	26
3.16.	Principii orizontale	26
3.17.	Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	26
3.17.1.	Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	26

3.17.2.	Eficiența resurselor.....	28
3.17.3.	Reducerea cantității de deșeuri/economia circulară.....	28
3.17.4.	Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile	29
3.17.5.	Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului	29
3.18.	Caracterul durabil al proiectului.....	30
3.19.	Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități	30
3.19.1.	Egalitatea de șanse.....	31
3.20.	Teme secundare	34
3.21.	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	34
4.	INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	36
4.1.	Data deschiderii apelului de proiecte	36
4.2.	Perioada de pregătire a proiectelor.....	36
4.3.	Perioada de depunere a proiectelor.....	36
4.3.1.	Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	36
4.3.2.	Data și ora închiderii apelului de proiecte.....	36
4.4.	Modalitatea de depunere a proiectelor.....	36
5.	CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	36
5.1.	Eligibilitatea solicitanților și partenerilor.....	36
5.1.1.	Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	36
5.1.2.	Categorii de solicitanți eligibili.....	42
5.1.3.	Categorii de parteneri eligibili	42
5.1.4.	Reguli și cerințe privind parteneriatul	43
5.2.	Eligibilitatea activităților.....	44
5.2.1.	Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	44
5.2.2.	Activități eligibile.....	44
5.2.3.	Activitatea de bază	45
5.2.4.	Activități neeligibile.....	45
5.3.	Eligibilitatea cheltuielilor	46
5.3.1.	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	46
5.3.2.	Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile.....	47
5.3.3.	Categorii de cheltuieli neeligibile	48
5.3.4.	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	49
5.3.5.	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare.....	50

5.3.6.	Finanțare nelegată de costuri	50
5.4.	Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect.....	51
5.5.	Cuantumul cofinanțării acordate	51
5.6.	Durata proiectului	51
5.7.	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	52
5.7.1.	Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific).....	52
5.7.2.	Sustenabilitatea investiției	53
5.7.3.	Inovarea și calitatea proiectului propus	53
6.	INDICATORI DE ETAPĂ.....	55
7.	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	56
7.1.	Completarea formularului cererii.....	56
7.2.	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	56
7.3.	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	56
7.4.	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	58
7.5.	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	60
7.6.	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	60
7.7.	Renunțarea la cererea de finanțare.....	61
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	62
8.1.	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare.....	62
8.2.	Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	62
8.3.	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+).....	63
8.4.	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	63
8.5.	Aplicarea pragului de calitate	64
8.6.	Aplicarea pragului de excelență	65
8.7.	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	65
8.8.	Contestații	66
8.9.	Contractarea proiectelor	66
8.9.1.	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea	66
8.9.2.	Decizia de acordare/ respingere a finanțării	68
8.9.3.	Definitivarea planului de monitorizare a proiectului.....	68
8.9.4.	Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare.....	68
9.	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	69
10.	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	70
11.	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	71

11.1.	Rapoartele de progres	71
11.2.	Vizitele de monitorizare	72
11.3.	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	72
12.	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	74
12.1.	Mecanismul cererilor de prefinanțare	74
12.2.	Mecanismul cererilor de plată	75
12.3.	Mecanismul cererilor de rambursare	75
12.4.	Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare	75
12.5.	Vizitele la fața locului	76
13.	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	76
13.1.	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	76
13.2.	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	77
14.	ANEXE la GS	77
▶	Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară	77
▶	Anexa nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori	77
▶	Anexa nr. 2.1. Planificare țintă indicatoriAnexa nr. 3: Lista de cheltuieli eligibile și neeligibile	77
▶	Anexa nr. 4: Declarația unică	77
▶	Anexa nr. 5: Acord de parteneriat	77
▶	Anexa nr.6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/ administrare/superficie/concesiune/folosință	77
▶	Anexa nr.7: Cerințe DNSH	77
▶	Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF)	77
▶	Anexa nr. 9: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI)	77
▶	Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)	77
▶	Anexa nr. 11: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE)	77
▶	Anexa nr. 12: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare	77
▶	Anexa nr. 13: Indicatorii de etapă	77
▶	Anexa nr. 14: Plan de monitorizare	77
▶	Anexa nr. 15: Condiții specifice ale contractului de finanțare	77
▶	Anexa nr. 16: Tabel corelare buget-activități-resurse	77

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAME DE SĂNĂTATE

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document prezintă condițiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare pentru viitoarele proiecte de **investiții în infrastructura unităților sanitare care furnizează servicii de paliativ/în infrastructura publică a unităților sanitare acuzi în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativ**, localizate într-una dintre cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din conținutul Programului Sănătate (PS) și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate (AM PS), cu respectarea legislației în vigoare.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și anexele aferente acestuia, precum și toate prevederile din Programul Sănătate și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din PS.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel, să consultați periodic pagina de internet a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte orientări/ comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Sănătate.

În perioada în care apelul este deschis, pot fi solicitate clarificări în legătura cu aspecte legate de prezentul ghid, la adresa de e-mail **helpdesk.apelurisanatate@mfe.gov.ro**¹. Autoritatea de management va furniza un răspuns la acestea în termen de 10 zile lucrătoare, începând cu ziua următoare primirii solicitării de clarificare. Pentru a respecta acest termen, nu vor fi luate în considerare clarificările solicitate cu 5 zile înainte de închiderea apelului.

Având în vedere faptul că, cel mai probabil, există mai multe apeluri active în același timp, este necesar ca în cuprinsul solicitării de clarificare să menționați în mod corect denumirea apelului, astfel încât persoanele responsabile din cadrul AM să poată furniza un răspuns corect și la timp pentru solicitarea dvs. Întrebările relevante și răspunsurile corespunzătoare sunt publicate periodic pe pagina de internet a Programului Sănătate.

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea acestora, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv având în vedere modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare și selecție sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidului.

Identificarea unor aspecte care pot îmbunătăți procesul de evaluare și selecție poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PS, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde. În situația în care, asupra elementelor pentru care s-au solicitat clarificări suplimentare nu se poate trage o concluzie certă, conform precizărilor din cadrul

¹ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/>

ghidului prezent, cererea de finanțare va fi analizată pe baza documentelor prezentate în cadrul cererii de finanțare.

Termenele din cadrul prezentului ghid pot fi suspendate de către AM PS în cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, apar probleme de legalitate, regularitate, conformitate care să afecteze procesul.

Indiferent de etapa în cadrul căreia a fost respinsă o cerere de finanțare, solicitantul poate formula, în scris, conform modalității de depunere descrisă în cadrul prezentului ghid, o singură contestație pe fiecare etapă împotriva actului prin care i s-a comunicat respingerea proiectului de către AM PS.

1.2. Abrevieri

PS	Program Sănătate
AM PS	Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate
BS	Bugetul de stat
CV	Curriculum Vitae
COM/CE	Comisia Europeană
CDPD	Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități
DLRC	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
DNSH	Do No Significant Harm (a nu prejudicia în mod semnificativ)
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de guvern
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
mp	Metru pătrat
MySMIS2021/SMIS2021+	Sistem informatic integrat
nZEB	Near zero energy buiding
OCPI	Oficiul de Cadastru si Publicitate Imobiliară
OI	Organism intermediar
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
OIS	Operațiune de importanță strategică
PT	Proiect tehnic
RDC	Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar

	pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
SF	Studiu de fezabilitate
TVA	Taxa pe valoare adăugată
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană

1.3. Glosar

A	<p>Activitate de bază în cadrul unui proiect - activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia; ○ se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul solicitantului; ○ nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului; ○ bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului; <p>Active corporale reprezintă terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;</p> <p>Active necorporale reprezintă brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, precum și investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line a serviciilor/produselor proprii;</p> <p>Ajutoare/ ajutor (de stat) înseamnă orice măsură care îndeplinește cumulativ toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;</p> <p>Apelul de proiecte reprezintă o invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului;</p> <p>Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate - structura organizatorică din cadrul MIPE, responsabilă de gestionarea și implementarea PS și de utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor, îndeplinind funcțiile și rolurile prevăzute în acest sens de Regulamentul UE 2021/1060;</p> <p>În prezentul ghid utilizarea sintagmei AM PS nu restricționează Autoritatea de Management pentru Programul Sănătate în utilizarea Organismelor Intermediare, cu care a încheiat Acorduri de delegare de funcții, pentru a</p>
----------	--

	efectua procesele de evaluare, contractare, implementare, etc. Astfel, sintagma AM PS este interschimbabilă, acolo unde este cazul, cu sintagma OI, în funcție de decizia AM PS de a delega sau de a nu delega efectuarea anumitor funcții către acestea.
C	<p>Cererea de finanțare – document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect, însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+;</p> <p>Contractul de finanțare reprezintă actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE 2021/1060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;</p> <p>Construcție nouă cu destinație medicală - structură edificată de la zero, conform unui proiect arhitectural și tehnic specific, destinată desfășurării activităților medicale, cum ar fi furnizarea de servicii de diagnostic, tratament, reabilitare și îngrijire a pacienților. Aceasta trebuie să respecte toate normele sanitare, de siguranță, igienă și accesibilitate impuse de legislația în vigoare, fiind dotată cu echipamente și facilități necesare pentru asigurarea unui standard înalt de calitate a actului medical.</p>
D	<p>Declarație unică a solicitantului/partenerului - declarație pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care solicitantul/partenerul declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării.</p> <p>Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții - este documentația tehnico-economică, similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza expertizei tehnice a construcției/construcțiilor existente și, după caz, a studiilor, auditurilor ori analizelor de specialitate în raport cu specificul investiției.</p>
G	Ghidul solicitantului - documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, emis

	de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte;
I	<p>Imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare, prin care se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic;</p> <p>Investiția demarată reprezintă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate activități pentru demarare a lucrărilor;</p>
L	<p>Lucrări de extindere - În sensul prezentului Ghid, lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente sau pe același amplasament, care să fie legat structural și/sau funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale sau ca o completare necesară la funcționalitatea clădirii existente).</p> <p>Lucrări de modernizare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial</p> <p>Lucrări de reabilitare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru readucerea acestora la nivelul tehnic prevăzut de reglementările tehnice în vigoare, pentru categoria de încadrare a lor.</p> <p>Lucrări de eficiență a resurselor pentru gestionarea eficientă a consumurilor de utilități publice la clădirile existente sau nou construite, inclusiv investiții în surse regenerabile pentru a obține energie verde necesară pentru consum propriu și, dacă este cazul, echipamente specifice pentru obținerea de energie verde în cogenerare</p>
M	MySMIS/MySMIS2021+/SMIS reprezintă sistemul informatic prin care potențialii beneficiari vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;
O	„ Operațiune de importanță strategică ” înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale;
P	<p>Perioada de durabilitate reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția conform dispozițiilor art.65 alin(1) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060. În cadrul prezentului apel de proiecte, perioada de durabilitate este de 5 ani de la plată finală aferentă contractelor de finanțare;</p> <p>Programul Sănătate - reprezintă un document strategic de programare elaborat de MIPE și aprobat de Comisia Europeană, prin Decizia nr. C(2022) 8934/30.11.2022 pentru aprobarea Programului Sănătate pentru perioada de programare 2021-2027, identificat prin cod CCI: 2021RO16FFPR003 care își</p>

	<p>propune ca obiectiv general îmbunătățirea accesului la servicii medicale și creșterea calității serviciilor medicale, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Proiectul tehnic de execuție - constituie documentația prin care proiectantul dezvoltă, detaliază și, după caz, optimizează, prin propuneri tehnice, scenariul/opțiunea aprobat(ă) în cadrul studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții; componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, la faza de proiectare - proiect tehnic de execuție, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire/desființare.</p>
S	<p>Solicitant - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027;</p> <p>Studiu de fezabilitate - este documentația tehnico-economică prin care proiectantul, fără a se limita la datele și informațiile cuprinse în nota conceptuală și în tema de proiectare și, după caz, în studiul de prefezabilitate, analizează, fundamentează și propune minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, recomandând, justificat și documentat, scenariul/opțiunea tehnico-economic(ă) optim(ă) pentru realizarea obiectivului de investiții;</p>
Z	<p>Zona geografică vizată de apelul de proiecte</p> <p>Pentru Programul Sănătate, sunt vizate 3 tipologii de apeluri de proiecte din perspectiva zonei geografice vizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ apel de proiecte care vizează exclusiv regiuni mai puțin dezvoltate; ▶ apel de proiecte care vizează exclusiv regiunea mai dezvoltată - București Ilfov; ▶ apel de proiecte cu acoperire națională, utilitatea pentru o anumită regiune nefiind clar delimitată.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Îngrijirea paliativă joacă un rol esențial în sistemul de sănătate, oferind un sprijin cuprinzător persoanelor care se confruntă cu boli grave. Aceasta se extinde dincolo de tratamentele medicale convenționale și se concentrează pe îmbunătățirea bunăstării generale a pacienților și a familiilor acestora.

Potrivit definiției Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), îngrijirea paliativă este o abordare care îmbunătățește calitatea vieții pacienților și a familiilor acestora, care se confruntă cu probleme asociate unei boli amenințătoare de viață, prin prevenirea și alinarea suferinței, prin identificarea precoce, evaluarea corectă și tratament adecvat al durerii și al altor probleme de natură fizică, psiho-socială și spirituală.

O trăsătură notabilă a îngrijirii paliative este integrarea sa perfectă cu alte servicii de asistență medicală. Aceasta operează în tandem cu tratamentele curative, lucrând în colaborare pentru a

răspunde nevoilor fizice, emoționale și spirituale ale pacienților. Spre deosebire de unele concepții greșite, îngrijirile paliative nu se limitează la sfârșitul vieții; ele pot fi introduse în orice etapă a procesului de boală. Această integrare asigură faptul că pacienții beneficiază de o îngrijire completă, care atenuează efectele secundare, minimizează stresul și le îmbunătățește calitatea generală a vieții. Îmbunătățirea calității vieții pacienților adulți și copii cu boli cronice progresive sau incurabile (oncologice și non-oncologice) se poate realiza prin asigurarea accesului acestora la îngrijire paliativă de bază și specializată.

Îngrijirea paliativă este o formă de asistență medicală care se concentrează pe ameliorarea simptomelor și îmbunătățirea calității vieții pacienților cu boli grave sau terminale. Scopul principal nu este vindecarea bolii, ci oferirea de confort și suport atât pacienților, cât și familiilor acestora.

Aceasta implică o abordare multidisciplinară, care include tratamente medicale, suport psihologic și spiritual, pentru a ajuta pacienții să facă față durerii și altor simptome fizice, precum și problemelor emoționale și sociale. Îngrijirea paliativă poate fi oferită în diverse medii, inclusiv acasă, în spitale sau în centre specializate.

Îngrijirea paliativă de bază este îngrijirea și suportul acordat pacienților și familiilor sau aparținătorilor acestora de către personalul medical din asistența primară, comunitară sau din spitale.

Îngrijirea paliativă specializată este îngrijirea asigurată de furnizori autorizați pentru acordarea de specializată, prin echipe interdisciplinare formate din personal cu studii aprofundate în domeniul paliatologiei.

Paliatia este un tratament complex, cu ajutorul căruia se oferă suport pacienților care se confruntă cu afecțiuni ce le pun viața în pericol, dar și apropiatilor acestora. Îngrijirile paliative contribuie la sporirea nivelului de confort și la ameliorarea simptomelor persoanelor care au fost diagnosticate cu afecțiuni severe, precum boli cardiovasculare, cancer sau afecțiuni respiratorii cronice.

Serviciile de paliatie se furnizează în regim de spital, pe o perioadă variabilă de timp, sub supraveghere medicală, în regim de spitalizare compensată din FASS. Nu implică internare de tip rezidențial, ci doar internare pentru perioade de maximum 6 luni în funcție de severitatea bolii și a complicațiilor.

La nivelul anului 2019 în România în sistem public și privat erau aprobate 2.545 de paturi (35.80% în sistem public, 8.96% în sistem ONG, 55.25% în sistem privat), dintre care 1.995 erau contractate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate – Strategia de îmbătrânire activă.

Conform palliative care needs assessment (disponibilă la adresa <https://www.ms.ro/wp-content/uploads/2019/01/Palliative-Care-Needs-Assessment.pdf> (2016), necesarul de paturi este de 3.962 paturi (25 paturi la 125.000 locuitori). Este posibil ca numărul de paturi disponibile să fie diminuat în urma pandemiei care a necesitat realocare de resurse umane și paturi. Conform raportului, la nivelul anului 2015, deficitul de paturi era de 2925, cu 11 județe din cele 42, fără niciun pat de îngrijiri paliative existent, iar alte 10 județe au un grad de acoperire cu paturi de sub 25%.

Programul Sănătate adresează nevoie de îngrijiri paliative specializate la nivelul asistenței medicale terțiare, prin unități publice cu paturi unde se furnizează îngrijiri medicale acestor bolnavi. Tipurile de îngrijiri furnizate pot fi:

- evaluarea și ajustarea periodică a terapiei durerii;
- îngrijirea decompensărilor acute ale bolii;

- tratamentul complicațiilor – suprainfecții greu gestionabile din cauza deficitului de imunitate, tratamentul escarelor, tratamentul tulburărilor de nutriție, tratamentul anemiilor secundare bolii sau tratamentului bolii, etc.;
- îngrijiri terminale.

În acest sens, Programul Sănătate va acorda PRIORITATE la investiție celor 11 județe fără niciun pat de îngrijiri paliative și celor cu un grad de acoperire de sub 15%.

Aceste tipuri de servicii se furnizează în regim de spital, pe o perioadă variabilă de timp, sub supraveghere medicală, în regim de spitalizare compensată din Fondul de Asigurări Sociale de Sănătate. **Nu implică internare de tip rezidențial**, ci doar internare pentru perioade de maximum 6 luni. Internarea și tratamentul pacienților în acest tip de îngrijiri se face cu consimțământ informat cu respectarea drepturilor acestor pacienți la alegere și demnitate. După compensarea complicațiilor bolii acești bolnavi sunt externați cu un plan de tratament de susținere/întreținere fie la domiciliu, fie în sistemul îngrijirilor paliative de tip rezidențial **care nu fac obiectul investițiilor din Programul Sănătate**.

De asemenea, în ceea ce privește serviciile de spitalizare continuă acuți, numărul de paturi pentru serviciile de spitalizare continuă acuți din regiuni vor scădea până în 2030, cu o creștere concomitentă a numărului de locuri pentru spitalizare de zi și, în continuare, majorarea numărului de paturi pentru îngrijire boli cronice, recuperare și paliație.

O astfel de reducere se bazează pe:

- Scăderea numărului de internări continue pacienți acuți de la 18,93/100 locuitori cât este în prezent, la 16,30/100 de locuitori în 2030; în mod particular, numărul de paturi nu va scădea pentru secțiile de Terapie Intensivă (ce trebuie să rămână disponibile pentru eventuale situații critice și de urgență), de Arși (până în momentul în care rețeaua națională de mari arși va fi restructurată și va deveni perfect funcțională), de Transplant (deoarece și această rețea necesită dezvoltare), precum și cele de Oncologie (dată fiind patologia în creștere și necesitatea regândirii funcționalității rețelei în țara noastră)
- Susținerea trecerii de la asistență medicală spitalicească la servicii ambulatorii și de spitalizare de zi;
- Rata de ocupare a spitalului stabilită la 85%, cu excepția secțiilor incluse în Planul Alb, care vor avea valori diferențiate în funcție de modul de răspuns la situații critice;

Potrivit informațiilor prevăzute în Planurilor regionale de servicii de sănătate aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr.1376/2016 din 6 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, "I. PLAN GENERAL REGIONAL DE SERVICII SANITARE 2021 – 2027, capitolul 4.7. DEZVOLTAREA ÎNGRIJIRII PE TERMEN LUNG, A CELEI PALIATIVE ȘI A RECUPERĂRII, având în vedere nevoile de îngrijire pe termen lung, îngrijiri paliative și de recuperare estimate, planul propune definirea, reglementarea și implementarea acordării îngrijirilor pe termen lung, alături de creșterea numărului de paturi de recuperare și îngrijire paliativă cu aproximativ 25% până în 2027. Majoritatea acestora vor fi obținute prin transformarea paturilor de îngrijire acută ca parte a reconfigurării rețelei regionale de spitale.

2.2. Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific

Prezentul apel este lansat în contextul:

- ▶ **Priorității 2:** Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate.
- ▶ **Fondului European de Dezvoltare Regională** - finanțarea proiectelor va fi asigurată din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) (contribuția UE), iar cofinanțarea este asigurată din bugetul național și din contribuția proprie a solicitantului.
- ▶ **Obiectivului de politică 4:** *O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.*
- ▶ **Obiectivului specific: RSO4.5.** *Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR).*
- ▶ **Acțiunii B. Investiții în infrastructura:**
- ▶ unităților sanitare care furnizează servicii de paliative
- ▶ publică a unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliative

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

2.3.1. Cadrul strategic relevant aplicabil

Domeniul sănătății, obiectiv de interes social major, este abordat specific în multiple documente strategice:

- ▶ Strategia Națională de Sănătate 2023-2030²;
- ▶ Master planurile regionale de servicii de sănătate³;
- ▶ Planuri generale regionale de servicii sanitare⁴;
- ▶ Evaluarea nevoii de îngrijire paliativă⁵

2.3.2. Documente programatice

- ▶ Acordul de parteneriat 2021-2027 - disponibil la următorul [link](#).
- ▶ Program Sănătate - disponibil la următorul [link](#).

² aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.004/2023 privind aprobarea Strategiei naționale de sănătate pentru perioada 2023—2030;

³ <https://ms.ro/ro/informatii-de-interes-public/noutati/ministerul-s%C4%83n%C4%83t%C4%83%C8%9Bii-a-finalizat-masterplanurile-regionale-de-servicii-de-s%C4%83n%C4%83t%C4%83tate/>

⁴ <https://andis.gov.ro/1/programe-si-strategii/>

⁵ <https://ms.ro/media/documents/Palliative-Care-Needs-Assessment-RO.pdf>; <https://ms.ro/ro/unitatea-de-management-a-proiectului/rapoarte/dezvoltarea-strategic%C4%83-a-serviciilor-de-%C3%AEngrijiri-paliative/>

2.3.3. Cadrul legislativ general aplicabil

Legislație generală

- ▶ Regulamentul (UE) 2021/ 1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088;
- ▶ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Regulamentul (UE, EURATOM) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 - 2027;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2.041 din 25 mai 2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1.777 din 3 mai 2023 privind aprobarea conținutului/ modelului/ formatului/ structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6, alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1765 din 02 mai 2023 privind aprobarea Listei de verificare a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale, a acordurilor cadru, prevăzute de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile

publice și Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, pentru perioada de programare 2021-2027;

- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/ 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 231/2023;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2023 privind modificarea unor acte normative în domeniul fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 103/2024;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1408 din 12 noiembrie 2010 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor în funcție de competență;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 323 din 18 aprilie 2011 privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 227/2015 privind codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 395/ 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

- ▶ Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul nr. 253/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare, funcționare și autorizare a serviciilor de îngrijiri paliative, cu modificările și completările ulterioare

Legislație DNSH

- ▶ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- ▶ Regulamentul Delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- ▶ Legea nr. 292/2018 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- ▶ Ordinul nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte;
- ▶ Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01).

NB: În situația în care pe parcursul apelului intervin modificări ale cadrului legal, acestea vor fi direct aplicabile, fără a fi necesară modificarea ghidului. Alte modificări decât cele care rezultă din cadrul legal, de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere/implementare, vor fi realizate prin completări sau modificări ale conținutului acestuia.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Prezentul apel este de tip **competitiv, cu termen limită de depunere**.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul prezentului apel de proiecte, sprijinul oferit este exclusiv sub formă de **grant**.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul total alocat prin Programul Sănătate pentru prezentul apel este de **58.681.175** de euro.

Regiuni de dezvoltare	Alocare totală pentru apelul de proiecte (euro)	Contribuția din partea fondurilor (contribuția UE)	Contribuția națională
Regiuni mai dezvoltate	8.369.908	21,82%	78,18%
Regiuni mai puțin dezvoltate	50.311.266	49,70%	50,30%
Din care:			
ITI Delta Dunării Regiuni mai puțin dezvoltate	2.515.563	49,70%	50,30%
ITI Valea Jiului Regiuni mai puțin dezvoltate	2.515.563	49,70%	50,30%
ITI Moșii Țara de Piatră Regiuni mai puțin dezvoltate	5.031.126	49,70%	50,30%

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii ianuarie 2025, respectiv 1 EURO = 4,9765 LEI. Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în LEI.

3.4. Rata de cofinanțare

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare se vor lua în calcul următoarele rate de finanțare:

- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunea mai dezvoltată**:
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 21,82% din valoarea totală eligibilă a proiectului.
- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunile mai puțin dezvoltate**:
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 49,70% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Valoarea minimă admisibilă a cofinanțării proprii din partea solicitantului/parteneriatului este stabilită funcție de tipologia fiecărei entități din cadrul parteneriatului, după cum urmează:

- ▶ **entitățile finanțate integral sau parțial din fonduri publice**
 - *Instituții publice finanțate integral din venituri proprii și/sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale și Instituții publice finanțate integral din bugetele locale, sau instituții publice locale finanțate integral din venituri proprii și/sau finanțate parțial de la bugetele locale – 2% aplicată la valoarea eligibilă pe care o gestionează în cadrul proiectului;*
 - *Ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora - 15% aplicată la valoarea eligibilă pe care o gestionează în cadrul proiectului;*
- ▶ **pentru entitățile private (ONG)**
 - *Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial – 0% aplicată la valoarea eligibilă pe care o gestionează în cadrul proiectului.*

Modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în cadrul Acordului de parteneriat (Anexa nr. 5).

În cazul proiectelor depuse în parteneriat:

- ▶ contribuția proprie minimă a solicitantului/parteneriatului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de contribuție proprie, la valoarea eligibilă angajată de respectivul solicitant/ parteneriat în cadrul proiectului.
- ▶ modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în cadrul Acordului de parteneriat (Anexa nr. 5).

3.5. Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Proiecte se vor localiza atât în **regiuni mai puțin dezvoltate, cât și în regiunea mai dezvoltată din România. Prezentul apel vizează de asemenea și microregiunile ITI Delta Dunării, ITI Valea Jiului și ITI Moșii Țara de Piatră.**

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În contextul prezentului apel sunt vizate investiții de tipul construcție nouă /extindere/ modernizare/ reabilitare/dotare. Prin dotare se vizează inclusiv echipamente pentru digitalizare.

NB. În contextul acestei priorități nu sunt eligibile proiectele care se limitează doar la dotarea cu echipamente.

Mai multe informații despre acțiunile sprijinite și **excluserile** la finanțare pentru prezentul apel se găsesc la secțiunea **5.2. Eligibilitatea activităților**, respectiv **5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)**

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Conform Programului Sănătate, în contextul prezentului ghid, grupul țintă eligibil se limitează la:

- ▶ **Unități care furnizează servicii de paliatie (unități sanitare publice și ONG-uri care sunt furnizori privați de servicii de îngrijiri paliative sau care în termen de 12 luni de la finalizarea proiectului se acreditează ca furnizor de servicii de îngrijiri paliative);**
- ▶ **Unitățile sanitare publice acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare publice care furnizează servicii de paliatie.**

În accepțiunea prezentului ghid, prin unități sanitare publice acuți se înțelege - unități sanitare care înființează secții de paliatie.

3.8. Indicatori

La depunerea cererii de finanțare, solicitanții vor furniza informații cu privire la contribuția propunerii de proiect la atingerea indicatorilor de program. Valorile țăntelor indicatorilor, calculate conform **Anexei nr.2: Definiții și mod de calcul indicatori**, vor fi completate în cererea de finanțare.

3.8.1. Indicatori de realizare

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsură	Definiții și modalități de calcul	Ținte minime indicator proiect
01PSO18	Unități sanitare sprijinite, din care: ▶ care oferă servicii de paliatie	Regiuni mai puțin dezvoltate	Unități sanitare	Conform Anexei nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori	1
		Regiune mai dezvoltată			1
RCO69	Capacitatea unităților de asistentă medicală noi sau modernizate	Regiuni mai puțin dezvoltate	Persoane / an	Conform Anexei nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori și Anexei nr. 2.1 Planificare ținta indicatori	60
		Regiune mai dezvoltată			
Pentru intervențiile care aplică pentru mecanismul ITI Delta Dunării, ITI Valea Jiului și ITI Moții Țara de Piatră se vor avea în vedere și următorii indicatori comuni de realizare:					

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsură	Definiții și modalități de calcul	Ținte minime indicator proiect
RCO74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	Regiuni mai puțin dezvoltate	persoane	Conform Anexei 2: Definiții și mod de calcul indicatori, inclusiv document excel Anexa nr. 2.1: Planificare țintă indicatori	ITI Delta Dunării - 34874 ITI Valea Jiului – 22508 ITI Moții Țara de Piatră - 34448
RCO75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	Regiuni mai puțin dezvoltate	contribuții la strategii	Conform Anexei nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori , inclusiv document excel Anexa nr. 2.1: Planificare țintă indicatori	3

Țintele menționate în cererea de finanțare trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus. Țintele menționate în cererea de finanțare în privința indicatorului RCO69 sunt cele asumate de beneficiar în situația aprobării proiectului.

3.8.2. Indicatori de rezultat

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsura	Definiții și modalitate de calcul	Ținte minime indicator
RCR73	Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență medicală noi sau modernizate	Regiuni mai puțin dezvoltate	utilizatori/an	Conform Anexei nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori și Anexei 2.1 Planificare ținta indicatori	36
		Regiune mai dezvoltată			

Atenție!

Țintele menționate în cererea de finanțare în privința indicatorilor de realizare și rezultat trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus. Țintele menționate în cererea de finanțare în privința indicatorilor de rezultat sunt cele asumate de beneficiar în situația aprobării proiectului.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)

În cadrul prezentului apel vor fi incluși în vedere indicatorii suplimentari de la secțiunea 3.17.5 *Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului*. Aceștia vor fi incluși în vedere în mod obligatoriu exclusiv în procesul de monitorizare fiind prevăzuți în rapoartele de monitorizare la nivel de proiect.

3.9. Rezultatele așteptate

În cadrul apelului de proiecte sunt așteptate următoarele rezultate:

- ▶ **Construcție nouă/reabilitare/modernizare/extindere și dotare (după caz) a unităților care furnizează/vor furniza servicii de paliativitate (unități sanitare publice și ONG-uri care sunt furnizori privați de servicii de îngrijiri paliative sau care în termen de 12 luni de la finalizarea proiectului se acreditează ca furnizor de servicii de îngrijiri paliative) de nivel minim 2;**
- ▶ unități sanitare care furnizează/vor furniza servicii de paliativitate/unităților sanitare publice acuite care beneficiază de sprijin în vederea transformării în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

În cadrul prezentului apel, proiectul selectat va face parte din **Operațiunea de importanță strategică 1. Combaterea cancerului „îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă P2”**

3.11. Investiții teritoriale integrate

Prezentul apel de proiecte poate viza investiții teritoriale integrate (ITI) dedicate micro-regiunilor: Valea Jiului, Delta Dunării și Moșii Țara de Piatră, având în vedere particularitățile acestor zone din punct de vedere demografic, pot aplica pentru acțiunile care vizează investiții în infrastructura publică a unităților sanitare care furnizează servicii de paliativă.

Pot fi selectate proiecte în ordinea descrescătoare a punctajelor, în limita alocării financiare, cu condiția îndeplinirii cerințelor de eligibilitate, inclusiv a cerințelor ITI.

În cadrul procesului de selecție, pentru a beneficia de mecanismul specific ITI, promotorii de proiecte ITI trebuie să opteze pentru acest mecanism.

Condiții pentru ITI:

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie/strategii teritoriale integrate ITI elaborate conform art. 28-30 RDC și implementate cu implicarea partenerilor relevanți, condiție obligatorie pentru finanțare în cadrul mecanismului ITI.

Proiectele finanțabile vor fi rezultatul unui proces de selecție strategică/prioritară desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (ex. CL, ADTI), cu implicarea comunității locale, și a obținut Avizul de conformitate a proiectului cu strategia ITI conform prevederilor Orientărilor naționale privind coordonarea și implementarea investițiilor teritoriale, care pot fi consultate la adresa <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2024/04/5c77fef2cd21b4a5130ee194c4118c1c.pdf>

În procesul de selecție a proiectelor, AM PS va verifica proiectele, asigurându-se de caracterul integrat al acestora, de încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui apel de proiecte, precum și de respectarea tuturor criteriilor (conformitate, eligibilitate și calitate) prevăzute în ghidurile de finanțare.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Prezentul apel nu vizează aplicarea mecanismului DLRC.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Intervențiile prevăzute de prezentul apel NU fac obiectul ajutorului de stat.

Justificare:

Prin acest tip de investiție se urmărește o mai bună distribuție a infrastructurii de sănătate între regiuni și județe în ceea ce privește servicii de îngrijire paliativă, creșterii accesului populației la servicii medicale de calitate prin creșterea eficacității serviciilor medicale a pacienților cu boli cronice ale căror opțiuni terapeutice sunt depășite. Scopul acestui tip de îngrijiri este acela de a preveni complicațiile extreme ale bolii, a cărei evoluție este progresivă, nu poate fi oprită, dar care poate fi încetinită.

Această investiție este destinată spitalelor specializate în furnizarea de îngrijiri paliative de specialitate la nivelul asistenței medicale terțiare urmărind un obiectiv social, susținut de principiul solidarității, care funcționează sub supravegherea statului, finanțat direct din contribuții de asigurări sociale și alte resurse de stat și care furnizează servicii gratuite pe baza acoperirii universale.

Îngrijirea paliativă se referă la îngrijirea oferită pacienților cu boli cronice ale căror opțiuni terapeutice sunt depășite. Scopul acestui tip de îngrijiri este acela de a preveni complicațiile extreme ale bolii, a cărei evoluție este progresivă, nu poate fi oprită, dar care poate fi încetinită. Tipurile de boli care au nevoie de îngrijire paliativă sunt: cancerul, insuficiențele de organ (ex. ficat, rinichi, cardiacă, etc), boli obstructive respiratorii, boli neurodegenerative cronice (scleroza multiplă), sechele grave ale accidentelor, etc.

Aceste tipuri de servicii se furnizează sub două forme de organizare:

- **în regim de spital în compartimente/ secții de îngrijire paliativă** sub forma de internare continuă sau internare de zi de zi, pe o perioadă variabilă de timp, sub supraveghere medicală, în regim de spitalizare compensată din Fondul de Asigurări Sociale de Sănătate. **Nu implică internare de tip rezidențial**, ci doar internare pentru perioade de maximum 6 luni. Internarea și tratamentul pacienților în acest tip de îngrijiri se face cu consimțământ informat cu respectarea drepturilor acestor pacienți la alegere și demnitate. După compensarea complicațiilor bolii acești bolnavi sunt externați cu un plan de tratament de susținere/întreținere fie la domiciliu, fie în sistemul îngrijirilor paliative de tip rezidențial care nu fac obiectul investițiilor din Programul Sănătate;
- **prin echipe mobile de îngrijire paliativă de spital** care nu au paturi alocate, dar oferă consultanță tuturor secțiilor spitalului respectiv la solicitarea medicului curant care are în îngrijire beneficiari eligibili pentru îngrijiri paliative și nu face față situației.

În urma analizelor realizate la nivelul sistemului public spitalicesc se constată că la nivelul anului **2019 în România în sistem public și privat erau aprobate 2.545 de paturi (35.80% în sistem public, 8.96% în sistem ONG, 55.25% în sistem privat), dintre care 1.995 erau contractate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate – Strategia de îmbătrânire activă.**

Conform Evaluării nevoii de îngrijire paliativă (disponibilă la adresa <https://ms.ro/media/documents/Palliative-Care-Needs-Assessment-RO.pdf> , necesarul de paturi este de 3.962 paturi (25 paturi la 125.000 locuitori). Este posibil ca numărul de paturi disponibile să fie diminuat în urma pandemiei care a necesitat realocare de resurse umane și paturi. Conform raportului, **la nivelul anului 2015, deficitul de paturi era de 2925, cu 11 județe din cele 42, fără niciun pat de îngrijiri paliative existent, iar alte 10 județe au un grad de acoperire cu paturi de sub 25% din necesar.**

Astfel, măsurile implementate urmare a sprijinului acordat au impact regional/local și nu se încadrează în definiția ajutorului de stat.

Scopul principal este îmbunătățirea infrastructurii spitalicești care oferă îngrijiri paliative astfel încât să ofere îngrijiri de calitate superioară pentru pacienți. Dezvoltarea de programe de educație medicală continuă și supraspecializarea este esențială pentru a asigura un standard adecvat de îngrijire medicală și pentru a reduce morbiditatea și mortalitatea în rândul populației. Astfel, **accentul se pune pe îmbunătățirea serviciilor medicale și nu pe favorizarea unui anumit tip de comerț.**

Unitățile sanitare publice, asigură dezvoltarea infrastructurii de servicii medicale cu scopul de a trata și preveni bolile cronice sau pentru a îmbunătăți starea de sănătate a populației. Aceste servicii au o complexitate medie pentru populația din zona respectivă sau din zonele învecinate. **Serviciile au impact local și nu se încadrează în definiția ajutorului de stat.** Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței. Ele sunt adresate

populației generale și, în particular, populației vulnerabile. Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței, deoarece vor fi prioritizate unitățile sanitare publice din zone mai puțin dezvoltate care nu au beneficiat de astfel de investiții în ultimii ani și care nu îndeplinesc toate standardele prevăzute de legislație. În plus, serviciile au impact local, fiind accesate în principal de populația din zona respectivă.

Măsurile de sprijin au fost analizate în raport cu criteriile care ar trebui îndeplinite cumulativ, prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE (*existența unor resurse ale statului sau exercitarea de puteri discreționare ale statului referitor la utilizarea unor resurse financiare, a caracterului selectiv, a avantajului economic în favoarea entității beneficiare a măsurii de sprijin și potențialul măsurii de sprijin de a afecta comerțul între statele membre*), pentru a determina dacă măsurile constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Concluzia analizei a fost că investițiile în unităților sanitare publice care furnizează servicii de paliativă **nu au potențialul de a afecta comerțul între statele membre**. De asemenea, serviciile care vor fi oferite de structurile sprijinite vor fi servicii de calitate similară cu cele din alte țări ale Uniunii Europene și, prin urmare, nu sunt în măsură să atragă cetățeni din alte state ale UE.

Având în vedere că unul dintre criteriile care definesc o măsură de ajutor de stat nu este îndeplinit, respectiv **măsura nu are potențialul de a afecta comerțul între Statele Membre**, se consideră că aceasta nu implică ajutor de stat.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Prezentul apel de proiecte nu vizează utilizarea instrumentelor financiare, iar forma de sprijin este acordată sub forma de grant.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

În cadrul prezentului apel de proiecte nu sunt vizate acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.

3.16. Principii orizontale

Investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea în toate etapele de programare și implementare.

Aceste aspecte vor fi evaluate în cadrul procesului de evaluare și selecție conform **Anexei nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară (Criteriul 6. Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea și subcriteriile aferente acestuia)**.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

3.17.1. Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În toate etapele de implementare ale PS, vor fi avute în vedere considerente privind maximizarea efectelor pozitive asupra mediului pentru proiectele care urmează a fi implementate.

La nivelul tuturor investițiilor finanțate din Programul Sănătate este obligatorie **respectarea principiului DNSH și a imunizării la schimbările climatice**, vezi Subcriteriul 6.3 Imunizarea la schimbările climatice (Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară). În acest sens, solicitanții trebuie să demonstreze că proiectele depuse în cadrul prezentului apel respectă principiul de a nu prejudicia în mod semnificativ.

Informații suplimentare privind respectarea principiului DNSH, pot fi găsite la adresa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN).

„Imunizarea la schimbările climatice” reprezintă, în conformitate cu art. 2, alin. 42 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, un proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice ce respectă principiul „eficiența energetică înainte de toate”, precum și faptul că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050.

Integrarea imunizării la schimbările climatice în toate etapele proiectului este condiție de **eligibilitate**.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează în dezvoltarea proiectelor de infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani, **măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare**, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte coroborat cu Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916(03)&from=EN)). AM PS a analizat și identificat care sunt obiectivele specifice ale programului unde este necesar a fi respectată obligativitatea de a imuniza infrastructura. Astfel, AM PS va verifica dacă măsurile de adaptare și atenuare au fost implementate de către beneficiari conform cererii de finanțare și a documentelor aferente acesteia.

Suplimentar, toate intervențiile propuse prin PS au în vedere analiza și centralizatorul DNSH PS aferente programului aprobat, precum și concluziile raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată elaborate pentru parcurgerea procedurii de evaluare de mediu pentru PS, procedură finalizată cu Avizul de Mediu nr. 100/02.09.2022.

Concluziile și recomandările acestor documente sunt integrate și adaptate la nivelul prezentului ghid conform **Anexei nr. 7: Cerințe DNSH**.

Având în vedere faptul că cele 2 obiective, anume *Atenuarea schimbărilor climatice* și *Adaptarea la schimbările climatice*, aferente imunizării la schimbările climatice reprezintă obiective care sunt utilizate și în cadrul DNSH, în cadrul prezentului ghid acestea sunt tratate într-un mod integrat și au fost incluse în cerințele stabilite pentru demonstrarea respectării principiului DNSH.

În vederea asigurării imunizării la schimbările climatice la nivelul proiectelor finanțate în cadrul Programului Sănătate este necesară corelarea informațiilor privind atenuarea și adaptarea la schimbări climatice cuprinse în memoriul de prezentare prevăzut la art. 9 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului,

care va sta la baza emiterii actului de reglementare emis de autoritatea publică pentru protecția mediului, cu informațiile descrise în cererea de finanțare.

În cazul în care sunt identificate măsuri de adaptare specifice, acestea vor fi preluate în documentațiile tehnico-economice aferente investiției.

Respectarea principiului DNSH se va reflecta în actul de reglementare emis de autoritatea publică pentru protecția mediului în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Astfel, solicitantul în cadrul memoriului de prezentare va include la secțiunea VI. Descrierea tuturor efectelor semnificative posibile asupra mediului ale proiectului, astfel încât să se evite suprapunerea evaluărilor.

Astfel, se va descrie în cererea de finanțare modul în care proiectul răspunde principiului DNSH incluzând, dacă este cazul, și recomandările din actul de reglementare emis de Agenția pentru Protecția Mediului.

Este recomandată atașarea unui document care prezintă corespondența între măsurile minime de protecție a mediului și documentația tehnico-economică.

Informațiile solicitate vor fi incluse, în cererea de finanțare, în cadrul secțiunii „Principii orizontale”, subsecțiunile „Imunizarea la schimbările climatice” și „Principiul DNSH”.

Verificarea îndeplinirii măsurilor minime de protecție a mediului se va face prin:

- ▶ Anexa nr.1: Criterii de evaluare tehnică și financiară;
- ▶ Anexa nr. 4: Declarația unică;
- ▶ Analiza documentațiilor tehnico-economice (în funcție de caz):
 - Anexa nr.8: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF);
 - Anexa nr.9: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
 - Anexa nr.10: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție;
 - Anexa nr. 11: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE).
- ▶ Anexa nr.12: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare.

ATENȚIE! Nerespectarea cerințelor DNSH/lipsa informațiilor privind respectarea cerințelor DNSH conduce la respingerea proiectului!

3.17.2. Eficiența resurselor

Proiectele finanțate prin Programul Sănătate trebuie să descrie și să asigure o îmbunătățire a eficienței resurselor previzionate. Astfel, ca urmare a realizării investiției, se generează o reducere de costuri cu utilitățile publice relevante sau o economie de costuri aferente echipamentelor/ instalațiilor ce deservește utilitățile publice sau o reducere a consumurilor de resurse – vezi Subcriteriul 6.1. Eficiența utilizării resurselor (Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară), Anexa nr. 4: Declarația unică, precum și Anexa nr. 7: Cerințe DNSH.

3.17.3. Reducerea cantității de deșuri/economia circulară

Investițiile finanțate în cadrul PS trebuie să asigure reducerea cantităților de deșeuri sau reutilizarea, valorificarea deșeurilor rezultate în timpul efectuării investiției sau rezultate ca urmare a înlocuirii echipamentelor medicale. – vezi Subcriteriul 6.2. Contribuția la obiectivele de mediu - reducerea cantității de deșeuri/ economia circulară/ implementarea principiilor de dezvoltare durabilă (Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară), Anexa nr. 4: Declarația unică, precum și Anexa nr. 7: Cerințe DNSH.

3.17.4. Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile

– vezi Subcriteriul 6.1. Eficiența utilizării resurselor (Anexa nr.1: Criterii de evaluare tehnică și financiară), Anexa nr. 4: Declarația unică, precum și Anexa nr. 7: Cerințe DNSH.

- ▶ **Pentru clădirile noi/extinse** - clădirile noi vor fi clădiri al căror consum de energie din surse convenționale este aproape egal cu zero (nZEB).
- ▶ **Pentru clădirile existente** - la care se execută lucrări de renovare, precum și în cazul instalării/ înlocuirii/ modernizării sistemelor tehnice ale clădirilor, performanța energetică a acestora sau a unităților de clădire ce fac obiectul renovării trebuie îmbunătățită.

3.17.5. Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului

Pe parcursul implementării proiectelor, AM PS/OI va monitoriza următorii indicatori (stabiliți în cadrul Raportului de mediu aferent Programului Sănătate⁶), prin care se urmărește atingerea țintelor conform tabelului de mai jos:

Obiectiv de mediu	Indicator		Țintă
OR1 - Biodiversitate	MON 1	Ponderea clădirilor reabilitate pentru care a fost realizată în prealabil verificarea prezenței cuiburilor/ adăposturilor de păsări și lilieci	100%
	MON 2	Ponderea proiectelor finanțate pentru care au fost identificate impacturi reziduale semnificative asupra habitatelor și speciilor	→ 0 %
	MON 3	Numărul situațiilor în care a fost necesară protejarea/ relocarea de cuiburi/ adăposturi de păsări și lilieci	≥ 0
	MON 4	Numărul situațiilor în care a fost necesară instalarea de adăposturi/ cuiburi artificiale	≥ 0
	MON 5	Ponderea proiectelor ce presupun iluminat artificial exterior în care au fost implementate cerințele măsurii M3 din cadrul Raportului de mediu aferent Programului de Sănătate	→100%
OR3 - Sol	MON 6	Suprafața totală de sol pierdută ca urmare a implementării acțiunilor propuse	Cât mai mică posibilă

⁶ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/e1265341ee7e708dbee5838bfa0ef29c.pdf>

Obiectiv de mediu	Indicator		Țintă
OR4 -Apă	MON 7	Ponderea beneficiarilor acțiunilor ce includ lucrări de reabilitare în care gestionarea apelor uzate se realizează conform cerințelor legale în vigoare	→100%
OR5 - Aer	MON 8	Ponderea proiectelor în care se asigură reducerea emisiilor de poluanți atmosferici	→100%
OR6 – Factori climatici	MON 9	Ponderea instalațiilor de frig achiziționate în cadrul PS care nu utilizează substanțe ce conduc la epuizarea stratului de ozon	→100%
OR9 - Peisaj	MON 10	Ponderea proiectelor de construcție / reabilitare a clădirilor cu destinație medicală în care au fost incluse principiile de proiectare și construcție a clădirilor verzi	→100%
OR12 - Deșeuri	MON 11	Ponderea proiectelor în care gestionarea deșeurilor din construcții și demolări poate fi integral dovedită ca fiind conformă cu cerințele legale și principiile economiei circulare	100%

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Conform Regulamentului UE 2021/1060, articolul 65, investițiile efectuate în cadrul PS trebuie să aibă un caracter durabil. În acest sens, **în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, proiectul NU va face obiectul oricăreia dintre următoarele:**

- modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia.

În acest sens, solicitantul va semna **Declarația Unică (Anexa nr. 4)** prin care își va asuma respectarea cerințelor de mai sus.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități

Programul Sănătate se aliniază principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, egalitatea de gen și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, așa cum sunt prevăzute în Carta drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (Carta UE) și în Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD).

Respectarea legislației naționale și comunitare aplicabile în domeniul egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități va reprezenta criteriu de eligibilitate a proiectelor și va fi avută în vedere pe întreg ciclul de viață al proiectului, respectiv în etapa de proiectare, în analizele de situații, în identificarea grupurilor țintă, în consultare, în

definirea obiectivelor și planificarea activităților, în elaborarea bugetului, instruire, comunicare, vizibilitate etc.

Respectarea acestor principii va fi reflectată și asumată de către solicitantul de finanțare prin Declarația unică (Anexa nr. 4), precum și în criteriile de evaluare tehnică și financiară conform Anexei nr. 1.

În acest sens, cererile de finanțare vor cuprinde informații cu privire la implementarea și respectarea următoarelor aspecte:

3.19.1. Egalitatea de șanse

În selectarea și retenția membrilor echipelor de proiect și a persoanelor din grupul țintă, solicitantul sau structurile care fac parte din parteneriat își va/ vor asuma că selecția și implicarea personalului și persoanelor din grupul țintă s-a făcut într-un mod deschis, transparent și accesibil, cu pe principii de egalitate indiferent de origine socială, etnică, rasă, apartenență la o minoritate, trăsături genetice, identitate sexuală, stare civilă, limbă, religie, convingeri politice, vârstă, context socio-economic, condamnări trecute, activitatea sau calitatea de membru în cadrul unui sindicat, dacă are sau nu pe cineva în îngrijire etc.

Pentru echipa de proiect se va detalia selecția persoanelor, prin corelarea experienței și competențelor acestora cu specificul activităților desfășurate prin proiect și a cerințelor profesionale aferente. În etapa de selecție, candidaților li se vor oferi șanse egale pentru a-și demonstra abilitățile, prin eliminarea factorilor inhibitori, a posibilelor atitudini părtinitoare și a riscurilor de discriminare.

Pentru persoanele care fac parte din grupul țintă se va detalia modul în care se va asigura aplicarea principiului la momentul selecției acestora.

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui proiect vor aborda în mod orizontal asigurarea egalității de șanse și a principiului nediscriminării și pot viza inclusiv acțiuni specifice în vederea sprijinirii anumitor categorii de grup țintă cu nevoi specifice.

3.19.2. Egalitatea de gen

Prezentul apel de proiecte va asigura nediscriminarea bazată pe criteriul de sex, prin respingerea oricăror acțiuni ce ar putea avea ca efect discriminarea directă și indirectă, hărțuirea și hărțuirea sexuală a unei persoane de către o altă persoană, precum și orice tratament mai puțin favorabil cauzat de respingerea unor astfel de comportamente de către persoana respectivă ori de supunerea sa la acestea.

În același timp, constituie o încălcare a principiului egalității de gen hărțuirea psihologică, ce implică un comportament fizic, limbaj oral sau scris, gesturi sau alte acte intenționate care ar putea afecta personalitatea, demnitatea sau integritatea fizică ori psihologică a unei persoane.

În cadrul echipelor de proiect se va asigura munca de valoare egală, respectiv activitatea remunerată care, în urma comparării, pe baza acelorași indicatori și a acelorași unități de măsură, cu o altă activitate, reflectă folosirea unor cunoștințe și deprinderi profesionale similare sau egale și depunerea unei cantități egale ori similare de efort intelectual și/sau fizic.

3.19.3. Nediscriminarea

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific vor aborda în mod orizontal principiul nediscriminării și pot viza inclusiv acțiuni specifice în vederea sprijinirii anumitor categorii de grupuri țintă cu nevoi specifice.

În selectarea echipelor de proiect și a persoanelor din grupul țintă, solicitantul sau structurile care fac parte din parteneriat își va/ vor asuma că selecția personalului și a persoanelor din grupul țintă s-a făcut într-un mod deschis, transparent, oferind tuturor o șansă echitabilă și corectă în accesarea oportunităților disponibile. Prin aceasta, persoanele sau grupurile de persoane aflate în situații comparabile nu vor fi tratate mai puțin favorabil datorită unei caracteristici particulare, precum sexul lor, originea etnică sau rasială, religia sau credința, handicapul, vârsta, orientarea sexuală etc.

Toate investițiile vor respecta principiul nediscriminării și nu vor exista investiții în servicii paralele, servicii de calitate inferioară pentru anumite grupuri și/sau care să mențină sau să conducă la segregarea/izolarea grupurilor vulnerabile.

3.19.4. Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități - obligatoriu

În implementarea proiectului se va acorda o atenție specială inclusiv accesibilității persoanelor cu dizabilități sau persoanelor care întâmpină probleme de sănătate, în conformitate cu prevederile art. 9 – Accesibilitate, din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) și cele ale legislației europene și naționale în vigoare.

Art. 9 – CDPD:

Accesibilitate

1. Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierelor față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la:
 - a) clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă;
 - b) serviciile de informare, comunicații și de altă natură, inclusiv serviciile electronice și de urgență.
2. Statele părți vor lua, de asemenea, măsuri potrivite pentru:
 - a) a elabora, promulga și monitoriza implementarea standardelor minime și instrucțiunilor pentru accesibilizarea facilităților și serviciilor deschise publicului sau oferite acestuia;
 - b) a se asigura că entitățile private care oferă facilități și servicii deschise publicului sau oferite acestuia țin cont de toate aspectele legate de accesibilitate, pentru persoanele cu dizabilități;

- c) a asigura părților implicate formare pe problemele de accesibilitate cu care se confruntă persoanele cu dizabilități;
- d) a asigura, în clădiri și în alte spații publice, semne în limbaj Braille și forme ușor de citit și de înțeles;
- e) a furniza forme de asistență vie și intermediere, inclusiv ghizi, cititori și interpreți profesioniști de limbaj mimico-gestual, pentru a facilita accesul în clădiri și în alte spații publice;
- f) a promova alte forme adecvate de asistență și sprijin pentru persoanele cu dizabilități în vederea asigurării accesului acestora la informație;
- g) a promova accesul persoanelor cu dizabilități la noi tehnologii și sisteme informatice și de comunicații, inclusiv la internet;
- h) a promova proiectarea, dezvoltarea, producerea și distribuirea de tehnologii și sisteme informatice și de comunicații accesibile, încă din fazele incipiente, astfel încât aceste tehnologii și sisteme să devină accesibile la costuri minime.

CDPD nu definește dizabilitatea ca un defect al persoanei. În schimb, dizabilitatea este o relație dintre anumite caracteristici ale unei persoane (de exemplu, faptul că o persoană are dificultăți de vedere) și modul în care societatea răspunde la aceste caracteristici (de exemplu, ce se face pentru ca persoanele cu dificultăți de vedere să aibă acces la toate serviciile, în condiții de egalitate cu celelalte persoane).

Solicitanții vor descrie modul în care rezultatele proiectelor vor permite persoanelor cu dizabilități accesul la mediul fizic (posibilitatea de a intra/ieși în și din clădiri, de a folosi serviciile de utilități publice, mobilierul etc.), accesul la informație (posibilitatea de a înțelege instrucțiuni, indicații despre utilizarea produselor, descrierile unor obiecte sau acțiuni), accesul la comunicare (posibilitatea de a înțelege ceea ce este rostit și posibilitatea de a răspunde, ceea ce poate presupune, de exemplu, utilizarea interpreților în limbaj mimico-gestual, pictograme sau alte modalități de transmitere a mesajelor) sau la serviciile și programele rezultate, în condiții de egalitate și nediscriminare.

Mai multe informații despre:

- ▶ *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene* (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT>),
- ▶ *Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități* (<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/123948>),
- ▶ *Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile, aprobat de Guvern în data de 10 august 2022 prin Memorandum* (<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>),
- ▶ *Ghidul privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027* (<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/12/8e64ffffdfaf73a0d3027d85a9746b93.pdf>),
- ▶ *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027” și Planul operațional privind implementarea Strategiei, aprobate de Guvern*

https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMSS/HG_490_2022_si_anexa_strategie_drepturi_pers_dizab.pdf),

- ▶ *Condiția favorizantă orizontală "Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului",*
- ▶ *Condiția favorizantă orizontală "Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului",*

pot fi obținute de la nivelul **Direcției Comunicare și Cooperare Internațională** din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și de la Autoritatea Națională privind Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități⁷ din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

3.20. Teme secundare

Nu se aplică prezentului apel.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Proiectul propus va detalia măsurile de vizibilitate, transparență și comunicare, conform cerințelor din Regulamentul (UE) de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Toate materialele destinate măsurilor de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte vor folosi informațiile și elementele grafice obligatorii: emblema Uniunii Europene, declarația de cofinanțare, sigla Guvernului României și a Programului Sănătate.

Măsuri minime obligatorii de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, fiind prevăzute în categoria cheltuieli indirecte:

- ▶ **publicarea unui comunicat de presă/anunț de presă** la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru publicul larg (presă scrisă tipărită locală/regională/națională, publicații online etc);
- ▶ **materiale de informare/comunicare tipărite sau tipăribile sub formă digitală** (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) ce vor avea pe prima copertă setul de însemne grafice obligatorii;
- ▶ **expunerea, de la începerea implementării fizice a operațiunilor** care implică investiții fizice sau de la instalarea echipamentelor achiziționate, **a unor plăci sau panouri permanente, clar vizibile publicului**, care conțin emblema Uniunii în conformitate cu caracteristicile tehnice stabilite în anexa IX a Regulamentului UE 1060/2021 și informații privind respectivele operațiuni;
- ▶ **realizarea unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent**⁸;

⁷ [link ANPPDPD](#)

⁸ Numai pentru proiectele care au o valoare sub 500.000 euro.

- ▶ **aplicarea de autocolante/plăcuțe pe echipamentele/mijloace de transport de orice fel achiziționate în proiect;**
- ▶ **afișarea pe site-ul oficial de internet, dacă există, și pe paginile de comunicare socială** ale beneficiarului a unei scurte descrieri a operațiunii, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acesteia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii;
- ▶ **realizarea unui portofoliu de fotografii** pe parcursul desfășurării proiectului pentru a ilustra evoluția acestuia;
- ▶ **având în vedere că prezentul apel face parte din Operațiunea de importanță strategică 1. Combaterea cancerului**, conform prevederilor art. 50, alin (1) lit. e) din RDC, beneficiarul menționează sprijinul din partea fondurilor pentru operațiune prin organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare⁹, după caz, cu implicarea Comisiei Europene și a AM PS în timp util.

De asemenea, în contextul prevederilor Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, „Operațiunea de importanță strategică înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale”. Prin urmare, beneficiarul va pune la dispoziția AM PS informații care să permită monitorizarea și informarea cu privire la rezultatele obținute. Beneficiarul are obligația să pună la dispoziția AM PS/OI și CE, la cerere, date și informații despre proiecte și stadiul lor de implementare, inclusiv fotografii, în vederea probării și asigurării transparenței utilizării fondurilor.

Progresele obținute în implementarea OIS vor fi comunicate AM PS/OI la adresa de e-mail ois.combaterecancer@mfe.gov.ro, și vor fi publicate la secțiunea aferentă OIS a paginii Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/operatiuni-de-importanta-strategica/>. Această secțiune va fi actualizată periodic de responsabilii de comunicare.

Potrivit art. 50 alin. (3) din Regulamentul UE 2021/1060, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 47 (Emblema Uniunii) sau al alineatelor (1) și (2) de la articolul 50 (Responsabilitățile beneficiarilor) și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, autoritatea de management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, **anulând până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea/proiectul în cauză**. Determinarea corecției financiare trebuie să fie proporțională cu dimensiunea proiectului și amploarea deficienței detectate.

Pentru detalii specifice privind cerințele tehnice aferente fiecărei măsuri, vă rugăm să consultați **Manualul de identitate vizuală** al Programului Sănătate disponibil la adresa <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/comunicare-2>

Pentru realizarea materialelor din cadrul proiectului, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pune la dispoziția beneficiarilor un generator de machete materiale în acord cu

⁹ Este de preferat ca aceasta să fie organizată astfel încât să existe un progres în implementarea proiectului

prevederile Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 și Manualului de identitate vizuală a Programului Sănătate. Generatorul de machete este disponibil la: <https://generatormachete.mfe.gov.ro/>.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este data publicării ghidului solicitantului aprobat.

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Pentru pregătirea proiectelor în vederea depunerii cererii de finanțare, solicitantul de finanțare are la dispoziție perioada de la momentul publicării variantei aprobate a ghidului solicitantului până la momentul închiderii apelului de proiecte în sistemul informatic MySMIS2021.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 va permite depunerea de proiecte începând cu data de 31 ianuarie 2025, ora 14:00.

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 se va închide la data de 30 aprilie 2025, ora 17:00.

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

Cererea de finanțare, împreună cu anexele obligatorii și cu documentele suport se vor depune **exclusiv** prin sistemul informatic **MySMIS2021**.

Pentru depunerea unei cereri de finanțare este necesar să urmați pașii descriși în **manualul** MySMI2021.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Pentru a fi eligibil, solicitantul de finanțare/fiecare membru al parteneriatului, după caz:

- ▶ trebuie să aibă personalitate juridică;
- ▶ liderul parteneriatului se va identifica clar în toate documentele aferente proiectului.

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. Forma de constituire a solicitantului/partenerului/partenerilor

- a) Unități sanitare publice care furnizează servicii de paliativitate;
- b) Organizații non-guvernamentale organizate în conformitate cu OG nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile;
- c) Unități sanitare publice acuzi în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate;

- d) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- e) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- f) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- g) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- h) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- i) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c).

Criteriile de eligibilitate se aplică atât solicitantului, cât și fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.

În accepțiunea prezentului ghid, prin unități sanitare publice acuți se înțelege - unități sanitare care înființează secții de paliație.

2. Solicitantul și/sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/ sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, respectă cerințele și NU se încadrează în niciuna din situațiile prezentate în Declarația Unică (Anexa nr.4).

În cazul implementării proiectelor în parteneriat, toți membrii acestuia vor asuma și transmite Anexa nr. 4: Declarația Unică.

Solicitantul de finanțare se va asigura de evitarea dublei finanțări a activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment de infrastructură implementate prin programe operaționale sau/și prin alte programe cu surse publice de finanțare.

3. Drepturi asupra imobilului (teren/ clădire) obiect al proiectului

Aceste drepturi asupra imobilelor trebuie să confere solicitantului/ partenerului dreptul de execuție a lucrărilor de construcție nouă/modernizare/reabilitare/extindere la construcțiile

existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente și/sau dotare, în conformitate cu legislația în vigoare - documente care vor fi depuse și verificate în etapa de contractare.

Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/ privată/ administrare/superficie/concesiune/folosință sunt necesare următoarele documente:

Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/privată/administrare:

Solicitantul/Partenerul trebuie să dețină, inclusiv pe perioada de durabilitate a proiectului, dreptul de proprietate publică/privată sau un drept de

Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/ privată/administrare sunt necesare următoarele documente:

- ▶ **Extras de carte funciară** din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate publică/privată/administrare și absența sarcinilor incompatibile cu investiția, emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerea cererii de finanțare
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare;
- ▶ **Planul de amplasament vizat de OCPI** pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară).

Se poate accepta ca înscrierea dreptului de proprietate publică să fie provizorie, urmând ca, în eventualitatea semnării contractului de finanțare, beneficiarul/partenerul să finalizeze demersurile necesare obținerii înscrierii definitive a dreptului de proprietate și să facă dovada, prin transmiterea unui extras de carte funciară actualizat, într-un termen de maxim 12 luni de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare, sub sancțiunile prevăzute în cadrul acestuia. Neîndeplinirea cerinței conduce la rezilierea de drept a contractului de finanțare.

Pentru dovedirea dreptului de superficie, concesiune, folosință:

- ▶ **Extras de carte funciară** din care să reiasă înscrierea dreptului de superficie/concesiune/folosință, emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerea cererii de finanțare
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de superficie/concesiune/folosință** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare.
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI, pentru** imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară).

Dacă solicitantul/partenerul va depune mai multe documente pentru dovedirea dreptului de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință va completa și **Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință.**

ATENȚIE!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului sau în perioada de valabilitate a contractului de finanțare sunt afectate condițiile de construire/ exploatare asupra infrastructurii (teren și clădire) aferente proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Infrastructura (teren și/sau clădire, după caz, în conformitate cu prezentul **criteriu de eligibilitate**) ce face obiectul proiectului care implică execuția de lucrări de construcție nouă/modernizare/reabilitare și dotare, extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- Este liberă de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului;
- Nu este afectată de dezmembrăminte ale dreptului de proprietate, altele decât cele menționate în prezentul ghid;
- Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
- Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului. (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PS.

În accepțiunea AM PS, servituțile care nu afectează posibilitatea realizării activităților proiectului nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare (de ex. servitutea de trecere).

În situația în care, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme care țin de dovedirea drepturilor reale asupra anumitor imobile/părți din imobil sau de condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului specific pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire, se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/ obiecte asupra cărora s-au constatat problemele mai sus menționate. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, respectiv dacă memoriul nu este depus în termenele și condițiile pretinse de AM, proiectul va fi respins sau contractul va fi reziliat.

În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul/beneficiarul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul, și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

Solicitantul/liderul de parteneriat sau partenerul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului care face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

EXCEPȚIE

Dacă împreună cu cererea de finanțare se depune autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant sau partener, după caz, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/ dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au

stat la baza emiterii acesteia. În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul/partenerul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PS, în cadrul etapei de contractare. Garanțiile reale asupra imobilelor (de ex. ipoteca etc.) sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PS.

În accepțiunea AM PS, dreptul de administrare înscris în Cartea funciară în favoarea unei instituții de drept public, cu personalitate juridică și care desfășoară activități în domeniul sănătății, nu este considerat sarcină. Proiectul devine neeligibil dacă intervine un act juridic cu efecte depline (ex.: o hotărâre judecătorească definitivă) până la finalizarea perioadei de durabilitate, care să afecteze dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului.

De asemenea, în cadrul acestui apel de proiecte, închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea unor suprafețe din teren, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și nu conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare.

4. Prin actele care dovedesc dreptul de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință solicitantul/partenerul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul (UE) de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060:

Perioada pentru care este conferit dreptul de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula, luându-se în considerare perioada estimativă a derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, la care se adaugă perioada de implementare a proiectului, de efectuare a plății finale și perioada de durabilitate (5 ani de la plata finală).

Pentru investiția propusă, solicitantul trebuie să mențină investiția realizată conform prevederilor de la punctul 3.18 Caracterul durabil al proiectului din prezentul ghid.

Se va avea în vedere că în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, rambursarea efectuată pe motivul nerespectării dispozițiilor din acest articol este proporțională cu perioada de neconformitate.

Aceste elemente constituie clauze contractuale.

În vederea asigurării principiului de mai sus, solicitantul va completa Anexa nr. 4: Declarația unică la prezentul Ghid.

5.1.1.1. Capacitatea de implementare a proiectului

5.1.1.1.1. Capacitatea operațională a solicitantului

Proiectul poate fi implementat fie de către solicitant, fie în parteneriat.

În vederea demonstrării **capacității operaționale**, se recomandă ca **solicitantul** să dețină o structură internă dedicată pentru implementarea proiectului și experți care dețin experiență relevantă pentru implementarea cu succes a acestuia.

Echipa de proiect¹⁰ – se recomandă să conțină cel puțin următoarele tipuri de experți:

- ▶ manager de proiect;
- ▶ experți tehnici (ex. *expert tehnic construcții*, etc.);
- ▶ alte tipuri de experți necesari implementării proiectului (ex. *experți de monitorizare; experți în achiziții publice; experți juridici; experți financiari, experți medicali, etc.*).

Managerul de proiect și experții se nominalizează încă din faza de depunere a cererii de finanțare, prin completarea secțiunilor relevante din formularul cererii de finanțare și prin încărcarea în sistemul electronic a CV-urilor în format Europass, asumate/semnate, atașate la cererea de finanțare (în format .pdf, semnate olograf/electronic), evaluatorii putând evalua experiența profesională relevantă a experților propuși precum și calificările (studiile) acestora. Pentru dovedirea experienței profesionale a experților, în cadrul CV-urilor se vor menționa proiectele în care au activat, cu indicarea în clar a perioadei de tip de la zz/ll/aaaa până la zz/ll/aaaa.

În etapa de evaluare și selecție, **capacitatea operațională** a solicitantului va fi evaluată prin raportare la experiența echipei de proiect - experți relevanți (*manager de proiect, experți tehnici construcții, experți achiziții publice, expert financiar, experți medicali, etc.*) cu experiență relevantă în implementarea de proiecte de investiții. (vezi **subcriteriul 3.2 din Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**).

5.1.1.1.2. Capacitatea financiară a solicitantului/ partenerilor

Solicitantul /acesta împreună cu partenerii are/ au capacitatea financiară de a asigura:

- contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului (conform prevederilor de la capitolul 3.4);
- finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile;
- resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul/partenerul/partenerii se angajează prin **Anexa nr. 4: Declarația unică** să asigure contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, precum și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului. În acest sens, solicitantul va transmite, la depunerea cererii de finanțare, **Anexa nr. 4: Declarația unică**.

Solicitantul va transmite, la depunerea cererii de finanțare, **Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și de aprobare a acordului de parteneriat** (dacă este cazul). Se va transmite hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli. În cazul în care

¹⁰ Echipa de proiect este formată atât din persoanele care asigură managementul proiectului cât și din persoanele care au rol de experți cu atribuții în implementarea proiectului. Tipurile de experți enumerate au rol de exemplificare, nu au rol exhaustiv.

unul dintre parteneri nu are contribuție financiară în proiect, nu este necesară depunerea unei hotărâri în acest sens. Prin Acordul de parteneriat, se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii la valoarea eligibilă a proiectului.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Se încadrează în categoria solicitanților eligibili:

- a) Unități sanitare publice care furnizează servicii de paliativitate;
- b) Organizații non-guvernamentale organizate în conformitate cu OG nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile;
- c) Unități sanitare publice acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate;
- d) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- e) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- f) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- g) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- h) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- i) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c).

5.1.3. În accepțiunea prezentului ghid, prin unități sanitare publice acuți se înțelege - unități sanitare care înființează secții de paliativitate. Categoriile de parteneri eligibili

Se încadrează în categoria partenerilor eligibili:

- a) Unități sanitare publice care furnizează servicii de paliativitate;
- b) Organizații non-guvernamentale organizate în conformitate cu OG nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile;

- c) Unități sanitare publice acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate;
- d) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- e) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- f) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- g) subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege, definite conform prevederilor art. 5 lit. mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care administrează de drept și vor pune la dispoziția parteneriatului terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului;
- h) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c);
- i) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a)/c).

Criteriile de eligibilitate se aplică atât solicitantului, cât și fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.

În accepțiunea prezentului ghid, prin unități sanitare publice acuți se înțelege - unități sanitare care înființează secții de paliativitate.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Proiectul poate fi implementat fie de către un solicitant unic, fie în parteneriat cu entitățile eligibile, așa cum sunt prezentate la pct. 5.1.3.

În cadrul apelului, propunerile de proiecte pot să vizeze implementarea proiectului, fie de către solicitant, fie în parteneriat cu alte entități publice locale.

Partenerii fac parte din categoriile definite la punctul 5.1.3. de mai sus.

Alegerea partenerilor este în exclusivitate de competența entității solicitante, în calitate de lider al parteneriatului.

Pot fi selectați doar parteneri individuali, nu consorții/asociații de parteneri.

Indiferent de numărul partenerilor implicați în implementarea unui proiect, va fi semnat un singur acord de parteneriat între toți partenerii (**Anexa nr. 5: Acord de parteneriat**).

În Acordul de parteneriat se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, precum și, dacă este cazul, bugetul alocat pentru implementarea activității/ activităților asumate de fiecare partener.

În cazul parteneriatului, dovada contribuției minime proprii se face de către entitatea/ entitățile din parteneriat care asigură această contribuție - lider și/ sau partener, după caz. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener pentru asigurarea contribuției minime proprii, condiția de eligibilitate fiind aceea de a asigura la nivelul proiectului contribuția proprie conform prevederilor de la capitolul 3.4 . Se va anexa documentul care atestă participarea la asigurarea contribuției minime, cu indicarea sumelor cu care participă.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Conform Programului Sănătate, sunt eligibile activitățile de construire/extindere/ modernizare/ reabilitare și, dacă este necesar, dotare în infrastructura unităților care furnizează/vor furniza servicii de paliativitate (atât cele publice cât și cele private aparținând ONG-urilor), și a unităților sanitare publice acuti în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate conform mențiunilor de la secțiunea 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte.

5.2.2. Activități eligibile

Tipurile de activități eligibile – **activitate de bază** - care vor fi finanțate în contextul apelului de proiecte sunt cele care vizează:

- ▶ **investiții de tipul de construire/extindere/ modernizare/ reabilitare și, dacă este necesar, dotare.**
- ▶ **Dotarea cu echipamente** are scopul de a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare desfășurării activității medicale, echipamente medicale, inclusiv echipamente și sisteme IT pentru digitalizarea activităților unității sanitare publice, precum și a celor aferente activităților suport¹¹ pentru derularea activității medicale.

Atenție!

Echipamentele necesare - trebuie justificate din perspectiva activității desfășurate de unitate/ a nevoilor persoanelor care vor beneficia de serviciile de paliativitate, precum și a personalului medical și non medical necesar funcționării acestora.

Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuielă eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp, maxim 2 luni (obligatoriu se va justifica necesitatea asigurării acestora pentru perioada menționată), a echipamentelor achiziționate. În sensul

¹¹ ex. mobilier pentru activitățile suport care asigură cadrul necesar desfășurării activității medicale din corpurile administrative

prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul.

Atenție!

În contextul măsurilor de digitalizare este recomandat ca unitatea sanitară să:

- ▶ dețină un sistem IT centralizat care permite transferul de date medicale la standardul minim de interoperabilitate HL7 sau similar sau să dovedească că are implementat un astfel de sistem/ are finanțarea¹² asigurată pentru implementarea unui astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite
- ▶ utilizeze sau să implementeze măsuri de digitalizare care să permită: programarea persoanelor și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate sau vizează implementarea un astfel de sistem,

acestea fiind criterii de evaluare și selecție (vezi Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară).

În cadrul cererii de finanțare, vor fi descrise acțiunile/ activitățile pe care solicitantul le va derula în vederea atingerii obiectivului specific *RSO 4.5 Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)*, vizat prin Programul Sănătate.

Eligibilitatea unei activități nu implică în mod obligatoriu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea respectivei activități. În acest sens, recomandăm și consultarea **Anexei nr. 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile**.

Acțiunile previzionate trebuie să fie clare, logice, coerente și necesare pentru implementarea viitorului proiect.

Activitățile previzionate vor indica în mod clar entitatea/ entitățile (solicitantul sau solicitantul și partenerul/ partenerii) care le implementează.

5.2.3. Activitatea de bază

În accepțiunea prezentului apel **activitate de bază** reprezintă activitatea/activitățile prin care se asigură realizarea investițiilor de tipul extindere/ modernizare/ reabilitare/construcție nouă și, dacă este cazul, dotare a **unităților care furnizează/care vor furniza servicii de paliativitate sau a unităților sanitare publice acuti în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativitate conform mențiunilor de la secțiunea 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte**. Prin dotare se vizează inclusiv echipamente pentru digitalizare.

5.2.4. Activități neeligibile

Prin prezentul apel de proiecte, nu sunt eligibile:

- ▶ activitățile de tip FSE+.
 - Excepție: Nu sunt considerate activități/cheltuieli tip FSE+ cele care sunt oferite ca parte a punerii în funcțiune/operaționalizare/echipamentelor achiziționate;

¹² Care trebuie implementat până la finalizarea implementării proiectului supus finanțării

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială decontată pe baza de costuri reale trebuie să respecte prevederile *H.G. nr. 873/ 6 iulie 2022, cu modificările și completările ulterioare*:

✓ **Art. 2 (1)** Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- ▶ să respecte prevederile art. 63 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, respectiv cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din fonduri dacă au fost suportate de un beneficiar sau de partenerul privat din cadrul unei operațiuni PPP (Parteneriat Public-Privat) și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029;
- ▶ să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ să fie în conformitate cu prevederile programului;
- ▶ să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- ▶ să fie rezonabilă și necesară realizării proiectului;
- ▶ să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- ▶ să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul UE 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare.
- ▶ să fi fost suportată de beneficiar ulterior datei de 01 ianuarie 2021.

[...]

✓ În situația în care prin proiect se vizează **achiziția de teren și/sau a unui imobil se vor aplica prevederile art. 6, anume:**

(1) Costul de achiziție al terenului este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

- a) se încadrează în limitele prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu luarea în considerare a prevederilor care vizează operațiunile referitoare la conservarea mediului;
- b) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1057, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

c) costul de achiziție al terenului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

(2) Costul de achiziție al imobilelor deja construite este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.057, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

b) imobilul nu a fost achiziționat/construit prin intermediul unei finanțări nerambursabile publice în ultimii 5 ani anterior datei depunerii de către beneficiar a cererii de finanțare, după momentul plății finale menționate la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

c) imobilul este strict necesar implementării operațiunii;

d) costul de achiziție al imobilului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

În contextul prezentului apel, cheltuielile eligibile sunt cheltuielile necesare atingerii obiectivului investiției, după cum urmează:

A. Cheltuieli eligibile directe

Următoarele tipuri de cheltuieli, respectiv:

- 1. cheltuieli pentru obținerea terenului și/sau a unui imobil în limita de maxim 10% din valoarea eligibilă totală a proiectului;**
- 2. cheltuielile efectuate pentru proiectare** (*ex. studii, documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, expertizare tehnică, certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor*);
- 3. cheltuielile efectuate pentru obținerea/ actualizarea documentațiilor tehnico-economice** (*ex. documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/ proiectul tehnic de execuție/ documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor/verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și detaliilor de execuție/ autorizația de construire (inclusiv avizele aferente acestora) etc.*);
- 4. cheltuielile aferente lucrărilor de investiții (de ex.: reabilitare/ modernizare/ extindere/construcție nouă);**
- 5. cheltuieli cu asistență tehnică** (asistență tehnică din partea proiectantului, dirigenția de șantier și asistența tehnică din partea coordonatorului în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 300/2006 privind cerințele

minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare);

6. **cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustare preț, dacă se încadrează în valoarea maximă eligibilă a proiectului;**
7. **comisioane, cote, taxe, cheltuieli pentru probe tehnologice și teste;**
8. **cheltuieli cu dotări** pentru a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate: – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare investiției și desfășurării activității medicale, echipamente medicale, sisteme și echipamente IT (hard și soft).

Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuială eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp, de maxim 2 luni (obligatoriu se va justifica necesitatea asigurării acestora pentru perioada menționată), a echipamentelor achiziționate.

În sensul prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul.

Acestea sunt eligibile dacă au fost suportate de beneficiar după data de 1 ianuarie 2021 pentru proiectele care vor fi selectate.

NB:

Până la data de 31 decembrie 2025, sunt eligibile inclusiv cheltuielile aferente **înlocuirii sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz**, în scopul atenuării schimbărilor climatice, conform prevederilor art. 7 alin. (1) lit. h) și alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1058 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune.

A. Cheltuielile eligibile indirecte

Cheltuielile eligibile indirecte - 7% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe – vezi și secțiunea de cheltuieli indirecte.

În bugetul proiectului toate costurile indirecte vor fi incluse într-o singură linie de cheltuială pentru fiecare entitate participantă în proiect, în funcție modul de distribuire a costurilor indirecte între acestea.

Pentru salarizarea personalului din structura responsabilă cu implementarea proiectului, se aplică prevederile LEGII-CADRU nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

Dacă se impune, în bugetul proiectului pot fi incluse și cheltuieli neeligibile declarate de solicitant/partener ca fiind necesare implementării proiectului.

Aceste costuri neeligibile vor fi suportate de solicitant/ partener/ parteneri și nu vor fi solicitate spre rambursare. De asemenea, în această situație este permisă depășirea valorii maxime a proiectului, cu valoarea cheltuielilor neeligibile declarate ca necesare implementării proiectului.

Cheltuielile neeligibile necesare implementării proiectului vor fi evidențiate în cadrul bugetului proiectului.

Este recomandat ca bugetul proiectului să fie proporționat corect în raport cu investiția vizată și să asigure fonduri suficiente și costuri realiste.

Cheltuielile neeligibile se regăsesc în **Anexa nr. 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile**

ATENȚIE! Nu sunt eligibile:

- a) cheltuielile cu investiții privind **instalarea/ reabilitarea/ modernizarea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili**, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 7, alin (1), litera h), punctul i) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1058;
- b) cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- c) cheltuielile privind costurile de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- d) cheltuielile financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane (ex. altele decât cele din deviz), rata și dobânzi aferente creditelor;
- e) contribuția în natură;
- f) amortizarea;
- g) cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente second-hand;
- h) amenzi, penalități și cheltuieli de judecată, dobânzi;
- i) cheltuieli care depășesc limitele procentuale sau valorile maxime prevăzute în ghid, la momentul contractării;
- j) drumuri de acces, din afara limitelor de proprietate;
- k) cheltuieli neeligibile, dar necesare implementării proiectului. Reprezintă orice alte cheltuieli care nu sunt încadrate în categoria cheltuielilor eligibile și a cerințelor din prezentul ghid sunt neeligibile.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

A. Cheltuieli directe

Cheltuieli directe sunt acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului, se reflectă/transpun în obiectivul investițional propus prin proiect. Decontarea acestei tipologii de cost se realizează exclusiv pe bază de costuri reale.

B. Cheltuieli indirecte

Cheltuieli directe reprezintă baza pentru calcularea **cheltuielilor indirecte**.

Cheltuielile indirecte sunt acele **cheltuieli** efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.

Tipologiile de cheltuieli indirecte:

1) cheltuieli de informare și publicitate proiect

Cheltuieli cu activitățile minime obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului:

- ▶ anunț/comunicat de presă privind începerea proiectului - obligatoriu;
- ▶ anunț/comunicat de presă la finalizarea proiectului – obligatoriu;
- ▶ materiale de informare/comunicare tipărite sau tipăribile sub formă digitală (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) – obligatoriu;
- ▶ realizarea de panouri sau plăci permanente – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea de autocolante/plăcuțe – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ prezentare proiect pe pagina web a solicitantului – obligatoriu;
- ▶ organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei și a autorității de management în timp util – obligatoriu având în vedere faptul că este operațiune de importanță strategică;

2) cheltuieli pentru echipa proiectului¹³:

- ▶ cheltuielile de personal (*echipa de proiect – de ex. manager de proiect, asistent manager de proiect; expert achiziții¹⁴; expert juridic; expert financiar; expert contabil; expert informare și publicitate/ expert GDPR; alți experți ai beneficiarului din echipa de proiect*);
- ▶ *cheltuieli privind deplasarea persoanelor din echipa de proiect;*
- ▶ *cheltuieli pentru echipamentele și dotările necesare echipei de proiect, alte cheltuieli necesare (de ex. utilități, materiale consumabile, echipamente IT, combustibil, cheltuielile cu leasingul prevăzute la art. 9 din HG nr. 399/2015, (materiale auxiliare, combustibili, piese de schimb, alte materiale consumabile, etc.);*

3) cheltuieli cu activitatea de audit financiar extern – opțional;

4) cheltuieli cu serviciile pentru consultanță (de ex: elaborarea cererii de finanțare, consultantă pentru implementarea proiectului, etc.).

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Cheltuielile directe efectuate în cadrul proiectului vor fi decontate doar pe bază de costuri reale, pentru care se depun la decontare documente justificative (state de plată, facturi etc.). Pentru cheltuielile indirecte, în cadrul prezentului apel, se va utiliza opțiunea simplificată de cost simplificat - rată forfetară de **7%** din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe (Regulamentul UE 2021/1060, articolul 54, lit. a).

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

În cadrul prezentului ghid nu este vizată opțiunea *Finanțare nelegată de costuri*.

¹³ Echipa de proiect este formată atât din persoanele care asigură managementul proiectului cât și din persoanele care au rol de experți cu atribuții în implementarea proiectului. Au rol de exemplificare, nu au rol exhaustiv

¹⁴ Cheltuielile pentru organizarea procedurilor de achiziție vor fi conform capitolului 3, subcapitolul 3.6.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect

Tipologie proiecte	Valoare eligibilă minimă (cu TVA)	Valoare totală eligibilă maximă finanțată din Programul Sănătate
Investiții în infrastructura unităților sanitare publice care furnizează servicii de paliativ, ONG-uri care sunt furnizori privați de servicii de îngrijiri paliative, unităților sanitare publice acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativ - Regiuni mai puțin dezvoltate, inclusiv ITI	200.001 euro	2.515.563 euro
Investiții în infrastructura unităților sanitare publice care furnizează servicii de paliativ, ONG-uri care sunt furnizori privați de servicii de îngrijiri paliative, unităților sanitare publice acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de paliativ – Regiuni mai dezvoltate	200.001 euro	2.515.563 euro

Pentru proiectele a căror valoare depășește valoarea maximă solicitată de la Program, solicitantul își asumă acoperirea diferenței de finanțare prin transmiterea **Anexei nr.4: Declarația unică**.

Conversia Euro/RON se va face la cursul de schimb InforEuro, valabil la data publicării versiunii aprobate a ghidului, luna ianuarie 2025, respectiv 1 EURO = 4,9765LEI.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Cuantumul **cofinanțării acordate** se stabilește în mod individual, în funcție de modalitatea de organizare juridică a solicitantului/partenerilor în conformitate cu subcapitolul 3.4.

5.6. Durata proiectului

Durata de implementare a activităților proiectului **nu va depăși 31 decembrie 2029.**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu H.G. nr. 873/2022, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesare a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)

Pentru a fi eligibil, proiectul depus în cadrul apelului trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ proiectul vizează exclusiv o singură unitate din grupul țintă eligibil;
- ▶ **serviciile de îngrijiri paliative care vor fi asigurate vor fi de minim nivel 2**, conform prevederilor Ordinului nr. 253 din 23 februarie 2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare, funcționare și autorizare a serviciilor de îngrijiri paliative, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ proiectul nu vizează furnizarea de servicii de paliative contra cost, atât în perioada de implementare a proiectului, cât și în perioada de durabilitate a acestuia.
- ▶ proiectul vizează investiții de tipul **construcție nouă/ extindere/modernizare/reabilitare și, dacă este cazul, dotare**;
- ▶ valoarea eligibilă finanțată din Programul Sănătate a proiectului este în limitele prevăzute la secțiunea 5.4;
- ▶ proiectul NU cuprinde activități de tip FSE+ (cu excepția celor menționate la punctul 5.2.4. Activități neeligibile);
- ▶ pentru unitatea vizată de proiect, solicitantul a depus o singură cerere de finanțare în cadrul prezentului apel. În situația în care se vor depune mai multe cereri de finanțare pentru aceeași unitate sanitară, toate proiectele pot fi respinse;
- ▶ În contextul acestei priorități nu sunt eligibile proiectele care se limitează doar la dotarea cu echipamente;
- ▶ proiectul nu se limitează la investiții în infrastructură care să cuprindă o componentă rezidențială¹⁵;
- ▶ proiectul nu vizează investiții în clădiri care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa I sau II de risc seismic la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente;
- ▶ proiectul nu a obținut finanțare din PNRR din componenta 12 (12.1 și 12.2);
- ▶ proiectul NU face în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul articolului 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea proiectului;
- ▶ proiectul NU a fost finalizat fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente (art. 63 alin. 6 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060);
- ▶ Proiectul va respecta suplimentar și următoarele cerințe:
 - trebuie să aibă finalizat la data depunerii cererii de finanțare, cel puțin studiul de fezabilitate /documentația de avizare a lucrărilor de intervenții;

¹⁵ Caracterul rezidențial – se consideră că proiectul are o componentă rezidențială atunci acesta vizează furnizarea unor servicii de îngrijiri medicale, în regim de găzduire/cazare, separat de familie sau aparținători, pe o durată mai mare de 30 de zile/episod.

- în situația în care sunt vizate construcții noi/extinderi, acestea respectă standardul nZEB;
- în situația în care prin proiect sunt vizate reabilitarea și/sau modernizarea unor clădiri existente, acestea vor avea performanța energetică îmbunătățită;
- NU se limitează doar la dotarea cu echipamente;
- Nu se limitează doar la eficiența energetică și are în vedere eficiența resurselor;
- Nu se limitează doar la extinderea/reabilitarea/modernizarea/construcție nouă și dotarea infrastructurilor conexe (ex. cămine, cantine, spații de recreere etc.) și a spațiilor în care se desfășoară activități administrative (birouri, cabinete etc.);
- ▶ solicitantul de finanțare și/ sau reprezentantul legal al solicitantului de finanțare, care își exercită atribuțiile de drept, la data depunerii cererii de finanțare respectă și își asumă toate prevederile Declarației unice, împreună cu toate documentele conexe transmise;
- ▶ solicitantul de finanțare:
 - se va asigura de evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/ activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură implementate prin programe operaționale sau/și prin alte programe cu surse publice de finanțare, după cum urmează:
 - la depunerea cererii de finanțare, solicitantul, individual, liderul de proiect sau membru al parteneriatului, își va asuma **Anexa nr.4: Declarația Unică**;
 - cererea de finanțare va conține și secțiunea **Finanțări anterioare** în care se vor preciza proiectele anterioare derulate de solicitant conținând informații, precum: titlul proiectului/investiției, denumire finanțator fonduri nerambursabile/alte fonduri, cod proiect (în cadrul proiectelor finanțate din Politica de coeziune, cod SMIS), tipologie investiție (lucrări/ dotare), valoarea investiției/ investițiilor (cu TVA), perioada de implementare a proiectului, stadiul proiectului la momentul depunerii cererii de finanțare.

5.7.2. Sustenabilitatea investiției

Beneficiarii proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile sunt obligați să asigure sustenabilitatea operațională și financiară a proiectelor de investiții publice, inclusiv eventualele lucrări de mentenanță și reparații curente după finalizarea implementării acestora pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

Investițiile propuse în cererile de finanțare, trebuie să fie sustenabile, astfel încât acestea să continue furnizarea serviciilor după finalizarea sprijinului (vezi **Anexa nr. 4: Declarația unică** și **Anexa nr. 1: Criteriul 7. Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției**).

5.7.3. Inovarea și calitatea proiectului propus

În cadrul proiectelor finanțate din PS, este necesară asigurarea unor elemente de inovare, precum și verificarea calității proiectului propus în ceea ce privește următoarele aspecte vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus**:

5.7.3.1. Detalii privind inovarea & calitatea proiectului propus

Proiectul trebuie să descrie modul în care în care infrastructura nouă/extinsă/ modernizată/ noua configurare a spațiului/ noile echipamente achiziționate sunt incluse în practica medicală /asigură creșterea accesului populației la servicii medicale în cadrul unității sanitare (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.1.**).

5.7.3.2. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru pacienți/ aparținători

Proiectul trebuie să descrie modalitatea în care spațiile (de ex.: cabinete/ holuri/ săli de așteptare etc.) care sunt/vor fi utilizate de pacienți și/sau de aparținători asigură/vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.2.**).

Teme care pot fi abordate:

- ▶ **Lumină naturală:** Încorporarea ferestrelor mari și a luminatoarelor poate îmbunătăți starea de spirit a pacienților și poate susține ritmurile circadiene naturale ale corpului.
- ▶ **Confort acustic:** Izolarea fonică și reducerea nivelului de zgomot sunt esențiale pentru a promova odihna și a reduce stresul pacienților.
- ▶ **Calitatea aerului:** Asigurarea unei bune ventilații și utilizarea sistemelor de filtrare a aerului mențin o calitate sănătoasă a aerului interior.
- ▶ **Design biofil:** Integrarea elementelor naturale, cum ar fi plantele și caracteristicile apei, poate îmbunătăți relaxarea și recuperarea.
- ▶ **Mobilier ergonomic și confortabil:** Oferirea de scaune și paturi confortabile poate sprijini recuperarea pacientului.
- ▶ **Orientare:** Semnalizarea clară și un aspect logic ajută pacienții și vizitatorii să navigheze cu ușurință în spital.
- ▶ **Confort termic:** Sistemele adecvate de încălzire și răcire asigură un climat interior confortabil pentru toți ocupanții.
- ▶ **Confidențialitate:** Proiectarea spațiilor care oferă intimitate adecvată pacienților, în special în camere și zone de tratament, le poate spori demnitatea și confortul.
- ▶ **Accesibilitate:** Asigurarea faptului că toate zonele sunt accesibile persoanelor cu mobilitate diferită este esențială pentru crearea unui mediu incluziv.
- ▶ **Design centrat pe pacient și familie:** Spațiile care găzduiesc membrii familiei, cum ar fi saloanele sau camerele de familie, susțin bunăstarea emoțională.

5.7.3.3. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru personalul structurii

Proiectul trebuie să descrie modalitatea în care spațiile care sunt/vor fi utilizate de către personalul din cadrul unității/structurii asigură/vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.3.**).

Teme care pot fi abordate:

- ▶ **Lumină naturală:** Încorporarea ferestrelor mari și a luminatoarelor poate îmbunătăți starea de spirit a pacienților și poate susține ritmurile circadiene naturale ale corpului.
- ▶ **Confort acustic:** Izolarea fonică și reducerea nivelului de zgomot sunt esențiale pentru a promova odihna și a reduce stresul pacienților.
- ▶ **Calitatea aerului:** Asigurarea unei bune ventilații și utilizarea sistemelor de filtrare a aerului mențin o calitate sănătoasă a aerului interior.

- ▶ **Design biofil:** Integrarea elementelor naturale, cum ar fi plantele și caracteristicile apei, poate îmbunătăți relaxarea și recuperarea.
- ▶ **Mobilier ergonomic și confortabil:** Oferirea de scaune și paturi confortabile poate sprijini recuperarea pacientului.
- ▶ **Orientare:** Semnalizarea clară și un aspect logic ajută pacienții și vizitatorii să navigheze cu ușurință în spital.
- ▶ **Confort termic:** Sistemele adecvate de încălzire și răcire asigură un climat interior confortabil pentru toți ocupanții.
- ▶ **Confidențialitate:** Proiectarea spațiilor care oferă intimitate adecvată pacienților, în special în camere și zone de tratament, le poate spori demnitatea și confortul.
- ▶ **Accesibilitate:** Asigurarea faptului că toate zonele sunt accesibile persoanelor cu mobilitate diferită este esențială pentru crearea unui mediu incluziv.
- ▶ **Design centrat pe pacient și familie:** Spațiile care găzduiesc membrii familiei, cum ar fi saloanele sau camerele de familie, susțin bunăstarea emoțională.

5.7.3.4. Digitalizare

Finanțările acordate în cadrul Programului Sănătate sprijină dezvoltarea unui cadru sistemic de guvernare a datelor pentru a aborda calitatea datelor și schimbul eficient al acestora în cadrul diferitelor instituții administrative, unități sanitare, furnizori de servicii, pacienți, astfel în procesul de evaluare tehnico-economică se va acorda punctaj pentru existența sau adoptarea unui sistem IT centralizat, la nivelul structurii care poate furniza date statistice și date privind serviciile acordate la standardul minim de interoperabilitate HL7.

Totodată, se vor acorda puncte în situația în care unitatea sanitară are un sistem informatic care permite programarea consultului și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate (ex. rezultatele investigațiilor medicale) sau dovedește că are implementat/va implementa un astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite. (vezi **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară - Criteriul 5. Inovarea, subcriteriul 5.4.**).

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă¹⁶ reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Deoarece activitatea de bază vizează investiții în infrastructură (extindere/modernizare/reabilitare/construcție nouă/ dotare), indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor/ dotărilor (după caz) aferente activității de bază – vezi **Anexa nr. 13: Indicatori de etapă și Anexa nr. 14: Plan de monitorizare**.

Solicitantul include în cererea de finanțare indicatorii de etapă conform Anexei 14, aceștia reprezentând baza pentru stabilirea Planului de monitorizare care va fi anexa nr. 2 la contractul

¹⁶ Conform OUG nr. 23/2023, art. 2

de finanțare. Conform O.U.G. nr. 23/2023, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor aferente activității de bază, precum și la stadiul financiar al proiectului.

NB.

- ▶ În cazul în care toate achizițiile aferente activității de bază au fost finalizate până la data semnării contractului de finanțare, indicatorii de etapă se vor raporta doar la progresul execuției contractului/ contractelor de lucrări și/sau la închiderea contractului/ contractelor de furnizare sau de servicii;
- ▶ Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în Anexa nr. 2 la contractul de finanțare - Plan de monitorizare la contractul de finanțare. Prin excepție de la această regulă, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Atenție!

Pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se aplică prevederile OUG nr. 23/2023 (vezi art. 14), cu modificările și completările ulterioare.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Instrucțiuni privind modul de completare al secțiunilor din cererea de finanțare pot fi găsite la următoarea adresă: https://resurse.mysmis2021.gov.ro/ords/repo_bo/r/mysmis-2021/home?session=10800092378729

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română.

Nu sunt acceptate cereri de finanțare:

- ▶ redactate în altă limbă;
- ▶ redactate fără spații între cuvinte;
- ▶ În cazul anexării unor documente emise în altă limbă se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată a acestora (de ex: statut, act de înființare, etc.). Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni înțelegerea logicii proiectului și va facilita procesul de evaluare și selecție a acesteia.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului mediu al pieței, anexându-se documente justificative în acest sens (oferte de preț, liste de cantități de lucrări etc).

Se vor avea în vedere și prevederile Legii nr. 88 din 11 aprilie 2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, referitoare la scutirea de la aplicarea taxei pe valoare adăugată pentru anumite tipuri de investiții în sistemul medical.

Pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte, se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor.

Dacă pe parcursul implementării proiectelor vor fi înregistrate sume rămase neutilizate, acestea vor putea fi realocate în cadrul bugetului cu o justificare adecvată și temeinică adresată AM/OI cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Solicitantul/ beneficiarul va avea în vedere împărțirea bugetului proiectului atât în etapa de depunere a proiectului, cât și la depunerea cererilor de rambursare și în cadrul procesului de monitorizare financiară și raportare, inclusiv pe următoarele coduri:

► **Dimensiunea 1: Domeniu de intervenție:**

- 056 Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice
- 128. Infrastructuri de sănătate;
- 129. Echipamente medicale;
- 131. Digitalizarea în asistența medicală.

► **Dimensiunea 2: Formă de finanțare**, codul selectat este:

- 01. Grant

► **Dimensiunea 3: Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială,**

- pentru proiectele **care nu aplică în cadrul mecanismului ITI**, codul selectat este:
 - 33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială
- pentru **proiectele care aplică pentru mecanism ITI**, va fi selectat codul potrivit zonei vizate de investiție, anume:

Cod ITI		
08	Alte tipuri de teritorii vizate	Delta Dunării
02	Municipii, orașe și suburbii	Valea Jiului
05	Zone de munte	Moșii Țara de Piatră

- ▶ **Dimensiunea 7: Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ, codul selectat este:**
 - 03. Neutralitatea de gen

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

Anexe:

- ❖ Anexa nr. 2.1: Planificare ținte indicatori;
- ❖ Anexa nr. 4: Declarația unică (generată din MySMIS2021);
- ❖ Anexa nr. 6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință;
- ❖ Anexa nr. 16: Tabel corelare buget-activități-resurse;
- ❖ Avizul de conformitate cu Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (SIDD DD)

❖ **Documente statutare pentru solicitant/solicitant și parteneri**

- ▶ documentele care demonstrează forma de constituire / documente statutare;
- ▶ document de numire a reprezentantului legal/ împuternicitului;
- ▶ act de identificare al reprezentantului legal/ împuternicitului.

❖ **În cazul proiectelor implementate în parteneriat:**

- Anexa nr. 5: Acord de parteneriat

❖ **Alte documente:**

- ▶ Documentațiile tehnico-economice elaborate pentru proiect (SF/DALI/PT) care demonstrează maturitatea proiectului:

- Documentațiile tehnico-economice însoțite și de planuri de amplasament sau planuri de situații și alte documente prevăzute de legislația aplicabilă, însoțite de procesul verbal/alte documente care dovedesc recepția acestuia;
- Este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/ studiului de fezabilitate cu elemente de DALI/ documentației de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz.
- Pentru cazul în care Proiectul tehnic a fost întocmit și recepționat, se va depune în cadrul documentației tehnico-economice, în format scanat, tip .pdf, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia.

În situația în care la proiect este depus proiectul tehnic, **este necesar a fi încărcat și studiul de fezabilitate/documentația de avizarea lucrărilor de intervenție (SF/DALI).**

- Pentru cazul în care elaborarea Proiectului tehnic a fost achiziționat împreună cu execuția lucrărilor, dar încă nu a fost finalizat, se va depune contractul pentru proiectare și execuție lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului și notarea în etapa de evaluare tehnică și financiară.

- Părțile desenate aferente documentației tehnico-economice se depun scanat, fișiere tip PDF, conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.
- în cadrul documentației tehnico-economice trebuie oferite toate informațiile necesare referitoare la imobil, suprafața și drepturile asupra imobilului (teren și construcții) cu indicarea documentului prin care se face dovada dreptului în cauză (a se vedea și conținutul cadru aferent documentației tehnico-economice conform H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare).
- Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu H.G. 907/2016 – a se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal sau de o persoană împuternicită special în acest sens.
- Autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acestora. În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz. Autorizația de construire va include în mod obligatoriu și lucrările de demolare/desființare, acolo unde este cazul.
- Autorizația de desființare, dacă este cazul.

Pentru a putea fi luate în considerare, documentațiile tehnico economice care sunt atașate cererii de finanțare vor fi însoțite de documentul care atestă acceptare/aprobarea acestuia.

- ▶ analiza privind imunizarea la schimbările climatice – conform orientărilor CE;
- ▶ act de reglementare privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului), dacă este obținut;
- ▶ Hotărârea pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții, pentru investițiile aferente unităților sanitare publice;
- ▶ pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, indiferent dacă au fost incluse sau nu în documentațiile tehnico-economice, cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor;
- ▶ pentru clădirile existente, pentru evaluarea subcriteriului 6.1 *Eficiența utilizării resurselor din Anexa nr. 1:*

- se vor prezenta documente justificative privind cheltuielile cu utilitățile publice inițiale ale proiectului. Având în vedere fluctuația preturilor la utilități, acestea vor conține cantitățile utilizate de unitatea sanitară, publică, vizată prin proiect, pentru anul 2022;
- Tabel centralizator al ocupanților spațiilor închiriate la nivel de clădire cu menționarea suprafețelor folosite de aceștia, dacă este cazul;
- Certificatul de performanță energetică existent.
- ▶ **extras de carte funciară**, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii cererii de finanțare, din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate/ administrare/ suprafață/ concesiune/ folosință și absența sarcinilor/ interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare/concesiune/suprafață/folosință** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare;
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (*în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară*);
- ▶ **Certificatul de urbanism**
- ▶ Decizia/hotărârea de aprobare a proiectului emisă de organul de conducere competent al asociației/fundației, în cazul solicitanților ONG-uri

În situația în care solicitantul depune **Autorizația de construire** aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023, nu este necesară depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente în baza cărora a fost emisă autorizația de construire, solicitantul asigurându-se de respectarea art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și art. 44 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (a se vedea prevederile art. 6 (alin. (6), (7), (8), (9), (10)) din OUG nr. 23/2023).

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare se depun exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acesteia integral, inclusiv prin încărcarea documentelor menționate în secțiunea 7.4.

Toate cererile de finanțare transmise în alt mod și/sau toate documentele aferente unei cereri de finanțare transmise în alt mod nu vor fi luate în considerare în procesul de evaluare și selecție.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

- ▶ Dovada înregistrării imobilului/imobilelor în registrul de publicitate imobiliară - **extras de carte funciară**, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate/administrare și absența sarcinilor /interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului (numai în cazul în care au intervenit modificări de la data depunerii cererii de finanțare);

- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare/concesiune/ suprafață/ folosință** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare (numai în cazul în care au intervenit modificări de la data depunerii cererii de finanțare);
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (*în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară*);
- ▶ **Certificatul de urbanism** (numai în cazul în care au intervenit modificări de la data depunerii cererii de finanțare);

În situația în care solicitantul depune **Autorizația de construire** aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023, nu este necesară depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente în baza cărora a fost emisă autorizația de construire, solicitantul asigurându-se de respectarea art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și art. 44 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (a se vedea prevederile art. 6 (alin. (6), (7), (8), (9), (10)) din OUG nr. 23/2023, cu modificările și completările ulterioare).

- ▶ act de reglementare privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea pentru protecția mediului) (dacă nu a fost deja depus la momentul transmiterii cererii de finanțare)
- ▶ **Hotărârea privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții** (dacă este cazul).
- ▶ **Certificat de atestare fiscală**, referitor la obligațiile de plată la bugetul local, precum și la bugetul de stat din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatul de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.
- ▶ **Certificatul de cazier fiscal al solicitantului**. Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor art. 9 din alin. (7) din OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
- ▶ C.V. Manager proiect și documente justificative (în cazul în care nu au fost depuse la momentul depunerii cererii de finanțare);
- ▶ Formularul *Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/ finanțat din fonduri europene*;
- ▶ Alte documente necesare a fi depuse ca urmare a finalizării procesului de evaluare tehnică și financiară.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să transmită o cerere către AM PS. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/a solicitantului în mod expres prin mandat special/împuternicire specială. Retragera solicitării de finanțare depuse se va realiza prin sistemul informatic MySMIS2021 prin care cererea de finanțare a fost depusă. Documentația cererii de finanțare depuse, va fi arhivată corespunzător procedurilor specifice. Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă,

anterior menționată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se realizează în conformitate cu prevederile art. 69, art. 72, art. 73 ale Regulamentului UE 2021/1060.

Ulterior depunerii, cererea de finanțare va intra în etapele de conformitate administrativă, evaluare și selecție în urma cărora va fi finanțat doar proiectul care întrunește toate condițiile de eligibilitate și care, în urma evaluării tehnice și financiare, este admisă și se încadrează în alocarea apelului de proiecte respectiv.

Calculul termenelor se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2023 *privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, precum și cu regulile aplicabile prevăzute în Codul Civil aprobat prin Legea nr. 287/2009, republicată cu modificările și completările ulterioare.

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Proiectul conform din punct de vedere al criteriilor de depunere (dată, oră și modalitate de depunere) va intra în etapa de conformitate administrativă.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin Declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care după evaluarea tehnică și financiară proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, în etapa de contractare dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului prin documente justificative.

Astfel, verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021.

Verificarea conformității administrative va urmări existența cererii de finanțare și a anexelor necesare a fi depuse conform secțiunii 7.4.

► Declarația Unică a solicitantului/partenerului/partenerilor

Se va transmite Declarația unică pentru solicitant, iar în cazul parteneriatelor se generează și se încarcă atât pentru liderul de parteneriat, cât și pentru fiecare partener.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ va genera declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului/partenerului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat:

- fiecare partener va completa declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al partenerului;

- ▶ pentru liderul de parteneriat, declarația unică va fi generată de sistemul informatic doar după ce declarațiile unice ale partenerilor au fost semnate electronic de către reprezentanții legali ai acestora

După verificarea digitalizată a conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației. În cazul în care sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ emite o notificare de neconformitate, nu va fi demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

În cadrul prezentului apel nu se aplică mecanismul de evaluare preliminară, intervențiile vizate fiind de tip FEDR.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se efectuează de către comisia de evaluare stabilită la nivelul autorității de management pe baza documentelor depuse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ la cererea de finanțare și conform grilelor de evaluare tehnică și financiară, precum și a grilelor de analiză a conformității SF/SF mixt/DALI/PT incluse în Ghidul solicitantului.

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivului specific selectat, a oportunității investiției propuse, a maturității și eficienței financiare, **operaționalizării, sustenabilității și impactului investiției** etc. și se va realiza în baza grilei de evaluare, care reprezintă Anexa nr. 1 la prezentul ghid.

Grila de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară aplicabile prezentului apel de proiecte sunt cuprinse în **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**

Pentru proiectele la care s-a anexat ca și documentație tehnico-economică SF/SF mixt/DALI/PT, în etapa de evaluare tehnică și financiară se va completa de către *evaluator* *Grila de analiză aplicabilă*, respectiv:

- ▶ Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF);
- ▶ Anexa nr. 9: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- ▶ Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție;
- ▶ Anexa nr. 11: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE).

Bifarea cu NU a unor criterii din Grila/grilele de analiză a conformității documentațiilor tehnico-economice care însoțesc cererea de finanțare, la finalizarea procesului de evaluare tehnică și financiară, conduce la respingerea cererii de finanțare, după solicitarea de clarificări.

Prin excepție, în situația în care, la proiect a fost depus proiectul tehnic (PT), dar acesta nu întrunește cerințele stabilite în Anexa nr. 11: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic

de execuție (PTE), va fi verificat Studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenție, prin aplicarea grilei corespunzătoare, iar proiectul va fi punctat la criteriul 2 – Maturitatea pregătirii proiectului din perspectiva existenței SF/DALI.

Pe parcursul etapei de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări cu termen limită de răspuns de maxim 5 zile lucrătoare/solicitare. Termenul curge din ziua lucrătoare imediat următoare transmiterii solicitării prin sistemul electronic.

Clarificările se vor transmite urmând modalitatea descrisă în manualul MYSMIS2021+.

În lipsa transmiterii unor răspunsuri la clarificările solicitate, AM, după caz, va analiza cererea de finanțare pe baza informațiilor existente.

Experții evaluatori pot recomanda modificarea bugetului proiectului în sensul reducerii valorii cheltuielilor eligibile, astfel evaluatorii pot aplica corecții/ ajustări bugetare.

Ajustările/corecțiile bugetare se realizează de echipa de evaluare doar în urma transmiterii solicitării de clarificări și analizării răspunsului primit de la solicitant (cu excepția cheltuielilor neeligibile pe care solicitantul le-a încadrat greșit ca eligibile și/sau a depășirii plafoanelor, care pot fi corectate sau diminuate, fără să fie solicitată nicio clarificare).

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu ajustările /corecțiile bugetare, are posibilitatea de a formula contestație potrivit prevederilor prevăzute în prezentul Ghid, subcap. 8.8.Contestații.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

În cadrul prezentului apel, se aplică pragul minim de calitate, precum și praguri minime la nivelul fiecărui criteriu de selecție, după cum urmează:

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
1	Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR	30 puncte	17 puncte
2	Maturitatea pregătirii proiectului	20 puncte	0 puncte
3	Capacitatea administrativă a solicitantului, coerența și eficacitatea intervențiilor propuse	10 puncte	7 puncte
4	Rezonabilitatea costurilor și eficiența investițiilor propuse	10 puncte	7 puncte
5	Inovarea și calitatea proiectului propus	12 puncte	8 puncte
6	Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la	13 puncte	8 puncte

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
	principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea		
7	Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției	5 puncte	3 puncte
	Total	100 puncte	50 puncte

Pragul minim de calitate de 50 puncte, precum și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu reprezintă condiții obligatorii pe care o cerere de finanțare trebuie să le îndeplinească pentru a fi selectată și pentru a intra în procesul de contractare.

Cererea de finanțare care nu obține punctajul minim de 50 puncte și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu va fi declarată respinsă și nu va fi inclusă pe lista proiectelor selectate.

Notă

Obținerea a **zero puncte** la subcriteriile 1.1, 4.2 și criteriul 7, care vizează:

- relevanța proiectului în raport de documentele strategice relevante (ex. *Strategia Națională de Sănătate 2023-2030, Masterplanuri regionale de servicii de sănătate/ Plan General Regional de Servicii Sanitare 2021 - 2027, alte documente strategice relevante*);
- justificarea necesității/ oportunității proiectului din perspectiva tipologiei grupului țintă vizat;
- completitudinea, claritatea și coerența bugetului prin raportare la activitățile și resursele materiale;
- operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției,

generează respingerea proiectului.

În situația în care, în urma procesului de evaluare, mai multe cereri de finanțare obțin același punctaj, precum și punctajul minim de calitate și punctajul minim pe fiecare criteriu prevăzut de prezenta metodologie, criteriile de departajare vor fi:

- Criteriul "Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR", iar în situația în care și prin aplicarea acestui criteriu sunt cereri de finanțare cu același punctaj, următorul criteriu de departajare este "Maturitatea pregătirii proiectului".

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplică.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

Evaluarea tehnico-financiară se realizează de autoritatea de management, în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară prevăzute în Ghidul Solicitantului, pentru fiecare cerere de finanțare depusă de către solicitanți, în termen estimat de 40 de zile calendaristice de la închiderea apelului de proiecte.

8.8. Contestații

Solicitantul poate contesta rezultatul evaluării tehnice și financiare în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte attribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Contestațiile trebuie să vizeze explicit criterii din grila de evaluare. Vor fi reevaluate doar criteriile contestate.

Comitetul de Soluționare a Contestațiilor va respinge automat contestațiile care nu îndeplinesc condițiile privind termenul de depunere, obiectul și cuprinsul acestora, fără a se cerceta motivele de drept și de fapt invocate.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin MySMIS2021+ sau, dacă nu este posibil prin MySMIS2021+, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AM PS.

Termenul maxim de soluționare a unei contestații este de 30 zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management/organismul intermediar, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este definitivă în sistemul căilor administrative de atac. Ea poate fi atacată la instanțele judecătorești în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8.9. Contractarea proiectelor

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului al cărui proiect a fost selectat, prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+, în termen de maxim 5 zile

lucrătoare calculat de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data finalizării procesului de contestații, după caz.

În etapa de contractare, solicitanților li se va solicita de către AM, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele suport prin care fac dovada îndeplinirii tuturor criteriilor de eligibilitate – **Anexa nr. 12: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare**. Solicitanții care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către AM PS, nu fac dovada îndeplinirii cerințelor conform declarației unice prezentată în etapa de depunere a cererii de finanțare, precum și a criteriilor prevăzute în **Anexa nr. 12: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare** sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu va fi semnat.

Solicitanții vor avea la dispoziție maxim 15 zile lucrătoare de la solicitarea AM PS, calculat de la data primirii solicitării de la AM PS pentru transmiterea documentelor solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare. Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către autoritatea de management în baza unei justificări fundamentate.

Nu vor fi solicitate documentele verificate deja în procesul de evaluare tehnică și financiară, și pe care AM PS le-a considerat că îndeplinesc condițiile de formă și conținut necesare pentru trecerea în etapa de contractare, cu excepția documentelor pentru care este necesară prezentarea dovezii valabilității acestora și în etapa de contractare, precum și a documentelor pentru care se constată erori materiale.

Nu vor fi solicitate documente și informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către solicitant pe care AM PS le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului, după caz, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor personale din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor a sistemului MySMIS2021/SMIS2021+ cu baze de date ale altor autorități și instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Pentru acele situații în care obținerea datelor și informațiilor respective nu este posibilă sau informațiile nu corespund cu cele furnizate de solicitant, AM PS are obligația de a solicita clarificări solicitantului și documentele doveditoare.

AM PS poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la clarificări cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv ca răspuns la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția AM PS din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în

conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Perioada de verificare a îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, inclusiv perioada de solicitare de clarificări pentru emiterea deciziei de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a cererii de finanțare, precum și încheierea contractului de finanțare nu poate depăși 60 de zile calendaristice de la data la care solicitantul a luat cunoștință pentru trecerea în etapa de contractare.

8.9.2. Decizia de acordare/ respingere a finanțării

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PS va emite decizia de aprobare a finanțării sau decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM PS va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PS emite decizia de respingere a cererii de finanțare, conform procedurii proprii, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații:

- ▶ solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din ghidul solicitantului;
- ▶ solicitantul nu răspunde în termenul de maxim 15 zile lucrătoare la clarificările care sunt solicitate de autoritatea de management. Decizia de respingere a finanțării unui proiect se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Împotriva deciziei de respingere a finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă la AM PS în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Contestațiile depuse după termenul de 30 de zile menționat vor fi respinse.

Contestațiile vor fi soluționate de către Comitetul de soluționare a contestațiilor din cadrul AM PS în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia la autoritatea de management/organismul intermediar, dată care nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data transmiterii contestației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, AM PS poate decide anularea deciziei de respingere a finanțării și, după caz, emiterea deciziei de selectare și semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare a proiectului stabilește indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar pe parcursul implementării proiectului.

În etapa de contractare va fi definitivat Planul de monitorizare a proiectului, anexă la contractul de finanțare al cărui model a fost aprobat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041/2023, cu modificările și completările ulterioare.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare va fi semnat de MIPE, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sănătate și beneficiar.

Condițiile Specifice ale contractului de finanțare, anexă la contractul de finanțare și Anexa nr. 15 la prezentul ghid, completează și detaliază modul de aplicare a Condițiilor generale ale contractului de finanțare.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La elaborarea cererii de finanțare, precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese și la regimul incompatibilităților.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese și să informeze cu celeritate AM PS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict. În cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AMPS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

Reprezintă conflict de interese orice situație care împiedică beneficiarul de a avea o atitudine obiectivă și imparțială, sau care îi împiedică să execute activitățile prevăzute în cererea de finanțare într-o manieră obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice sau naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/ soția sau o rudă ori un afin, până la gradul 2 inclusiv.

Această prevedere se aplică beneficiarului, subcontractorilor, furnizorilor și angajaților beneficiarului și altor persoane juridice publice sau private, în cazul în care acestea sunt implicate în activități care pot fi încadrate în execuția, auditarea sau controlul bugetului Uniunii Europene, precum și angajaților AM PS și persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități externalizare pentru AM PS, implicați direct în procesul de evaluare/ selecție/ aprobare/ control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv în procesul de verificare/autorizare/ plată/control al cererilor de rambursare/plată.

În temeiul articolului 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

- ▶ În sensul aspectelor menționate mai sus, beneficiarii se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative/ ghiduri europene și naționale:
 - articolul 61 din Regulamentul (UE, EUROATOM) nr. 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr.

1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;

- Capitolul II, Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese, din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Titlul IV, Capitolul II din Legea nr.161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
- capitolul II, secțiunea 4 Reguli de evitare a conflictului de interese, (art. 58-63), din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Comunicarea Comisiei - Orientări privind evitarea și gestionarea conflictelor de interese în temeiul Regulamentului financiar.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Parlamentul European și Consiliul au adoptat, în data de 27 aprilie 2016, Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD).

Regulamentul (UE) 2016/679 impune un set unic de reguli în materia protecției datelor cu caracter personal, cu accent pe transparența față de persoana vizată și responsabilizarea operatorului de date vis a vis de modul în care acesta prelucrează datele cu caracter personal. Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește o serie de garanții specifice pentru protecția cât mai eficientă a vieții private a minorilor, în special în mediul on-line. De asemenea, Regulamentul consolidează drepturile garantate persoanelor vizate și introduce noi drepturi: dreptul la portabilitatea datelor și dreptul la restricționarea prelucrării.

RGPD se aplică:

- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activităților derulate la sediul unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Uniunii, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Uniunii;
- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal ale unor persoane vizate care se află în Uniune de către un operator sau o persoană împuternicită de operator care nu este stabilit (ă) în Uniune, atunci când activitățile de prelucrare sunt legate de oferirea de bunuri sau servicii unor astfel de persoane vizate în Uniune, indiferent dacă se solicită sau nu efectuarea unei plăți de către persoana vizată; sau legate de monitorizarea comportamentului lor dacă acesta se manifestă în cadrul Uniunii.

Principalele obligații pentru operatorii de date în aplicarea RGPD sunt:

- ▶ desemnarea unui responsabil cu protecția datelor (Art. 37-39 din Regulamentul general privind Protecția Datelor);
- ▶ cartografierea prelucrării de date cu caracter personal;
- ▶ monitorizarea acțiunilor care trebuie întreprinse;

- ▶ gestionarea riscurilor (în cazul în care au fost identificate prelucrări de date cu caracter personal susceptibile de a prezenta riscuri ridicate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul va efectua o evaluare a impactului asupra protecției datelor, în condițiile art. 35 din Regulamentul General privind Protecția Datelor).
- ▶ respectarea tuturor normelor legislative privind Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD), prevederi transpuse în legislația națională prin Legea nr. 190/2018, precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului, în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în toate fazele de evaluare și selecție și ulterior, dacă este cazul, în toate fazele de contractare, implementare, sustenabilitate a proiectului, inclusiv în cadrul aplicațiilor electronice MySMIS2021/SMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1. Rapoartele de progres

Una dintre activitățile de monitorizare tehnică a proiectelor se realizează prin analiza rapoartelor de progres elaborate de beneficiar și a documentelor justificative care însoțesc raportul de progres.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

Rapoartele de progres transmise de beneficiari conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, modificările Proiectului Tehnic, dacă este cazul, rezultatele obținute, indicatorii de realizare și/sau de rezultat realizați până la momentul raportării, stadiul/realizarea indicatorilor de etapă, aspecte de mediu (DNSH și SEA) și eventualele probleme întâmpinate pe parcursul implementării.

În perioada de durabilitate, Beneficiarul transmite anual rapoartele de durabilitate și le transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Raportul de durabilitate va prezenta situația investiției și atingerea indicatorului de rezultat RCR73 (Numărul de pacienți deserviți de unitatea de asistență medicală nouă sau modernizată în decursul unui an de la finalizarea investiției, de când investiția este operațională – poate primi pacienți), precum și sustenabilitatea proiectului.

Conținutul cadru al Raportului de progres al proiectului/ Raportului privind caracterul durabil al proiectului/investiției este prevăzut în anexa nr 5 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art.7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

Autoritatea de management/ Organismul intermediar verifică rapoartele de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+ și documentele justificative care îl însoțesc în scopul urmăririi progresului proiectelor și a stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat și al respectării planului de monitorizare a proiectului.

AM, după caz, poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul Țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

În conformitate cu art. 49, alin. (3), lit. a) al Regulamentului Dispoziții Comune 2021/1060, beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul prezentului apel au obligativitatea furnizării informațiilor necesare referitoare la beneficiarii reali, definiți de art. 3, alin. (6) al Directivei (UE) 2015/849. Modalitatea de raportare va fi prezentată de către Autoritatea de Management în cadrul Manualului beneficiarului.

Datele referitoare la contractanți, beneficiarii reali ai contractanților sau ai sub-contractanților, sunt necesare numai în cazul costurilor directe, în care beneficiarul sau alte entități implementează operațiunea (sau o parte din aceasta), în conformitate cu normele Uniunii în materie de achiziții publice (chiar dacă se utilizează opțiuni de costuri simplificate), precum și, după caz, sub-contractanților acestora, numai la primul nivel de subcontractare, numai în situația în care sunt înregistrate informații cu privire la un contractant și doar pentru subcontractele cu o valoare totală de peste 50 000 EUR. Nu este necesară colectarea acestor date pentru contractele de achiziții publice finanțate din costuri indirecte, pe bază de opțiuni de costuri simplificate.

11.2. Vizitele de monitorizare

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Conținutul cadru al raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare/ raportului privind vizita la fața locului în perioada post implementare este prevăzut în anexa nr. 6 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta/aceasta, în condițiile prevederilor Ordonanței de urgență nr. 23/2023, privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare..

Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, parte a contractului de finanțare. Planul de monitorizare a proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

Planul de monitorizare cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PS verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PS poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului precizat anterior.

În cazul nerespectării termenului de raportare a realizării indicatorului de etapă prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/ cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;

- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/ cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute de autoritatea de management în contractul de finanțare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

Sumele respinse în condițiile menționate anterior pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, autoritatea de management poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Posibilitatea de aplicare, condițiile și modalitățile de aplicare a măsurilor prevăzute pentru nerealizarea indicatorilor de etapă inclusiv, eventualele excepții de la aplicarea acestora, precum și alte măsuri specifice pe care le poate aplica autoritatea de management pentru întârzieri și/sau nerealizări din motive imputabile solicitantului în atingerea indicatorilor de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare sunt prevăzute explicit în contractul de finanțare. Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de un beneficiar, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor aferente implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare.

Pentru proiectele finanțate din Fondul european de dezvoltare regională/ Fondul de coeziune/ Fondul social european Plus/ Fondul pentru o tranziție justă, se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7

alin. (1) - (5), (8) și (10). Tranșa solicitată, împreună cu soldul nejustificat al prefinanțării prin cereri de rambursare, nu poate depăși procentul indicat anterior.

Beneficiarul care a depus cerere de prefinanțare conform alin. (1) și (2) are obligația depunerii unei/ unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de un beneficiar, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, a facturilor de avans, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 alin. (1) - (5), (8) și (10).

Beneficiarii, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 și 8, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată, cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

După încasarea sumelor virate de către autoritatea de management, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care sunt incluse sumele decontate prin cererea de plată.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cererea depusă de un beneficiar prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile, efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Mecanismele aferente cererilor menționate anterior sunt reglementate în cadrul OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare

Finanțarea va fi acordată, în baza cererilor de prefinanțare/ rambursare/ plată, elaborate și transmise prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu Graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare a cheltuielilor, declarat și actualizat de beneficiar în sistemul MYSMIS2021/SMIS2021+.

Beneficiarul este obligat să respecte depunerea cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare în lunile menționate în cadrul graficului de depunere.

Cererea de rambursare finală se transmite în termen de maximum 30 de zile de la finalizarea perioadei de implementare a proiectului.

12.5. Vizitele la fața locului

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/ organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Prevederile ghidului solicitantului pot face obiectul anumitor modificări¹⁷, determinate de:

- modificarea conținutului Programului Sănătate până la data închiderii apelului de proiecte poate determina modificări ale prezentului ghid al solicitantului;
- modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PS să solicite documente suplimentare și/ sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite. Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid;
- necesitatea de a corecta anumite prevederi ale ghidului care fie nu sunt suficient definite, fie necesită modificări pentru a asigura o mai bună coerență a documentului sau pentru remedierea unor aspecte deficitare;
- modificarea datelor de deschidere și închidere a apelului de proiecte;
- posibilitatea de supracontractare conform OUG nr. 133/2021;
- pentru aplicarea prevederilor subcapitolului 7.1. Completarea formularului cererii, AM PS își rezervă dreptul de a modifica sau de a introduce elemente noi în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, prin emiterea de Corrigendum-uri și Instrucțiuni, conform celor precizate la capitolul 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului, cu mențiunea că în cadrul acestora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție sau contractare. AM PS se va asigura permanent de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare și beneficiarilor de finanțare, precum și transparența sistemului de evaluare, selecție și implementare prin publicarea pe pagina web a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> a tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

În funcție de modificările intervenite, AM PS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

¹⁷ Nu au caracter exhaustiv

Modificarea Ghidului se va face prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene. Pentru interpretări ale prevederilor cuprinse în Ghidul Solicitantului, adaptări sau aplicări ale modificărilor legislației aplicabile în cadrul Ghidul Solicitantului, AM PS poate emite Instrucțiuni.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicarea celor menționate la secțiunea 13.1, MIPE poate emite Ordin de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul Ordinului de modificare/completare a ghidurilor, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM PS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

14. ANEXE la GS

- ▶ **Anexa nr. 1: Criterii de evaluare tehnică și financiară**
- ▶ **Anexa nr. 2: Definiții și mod de calcul indicatori**
- ▶ **Anexa nr. 2.1. Planificare țintă indicatori**
- ▶ **Anexa nr. 3: Lista de cheltuieli eligibile și neeligibile**
- ▶ **Anexa nr. 4: Declarația unică**
- ▶ **Anexa nr. 5: Acord de parteneriat**
- ▶ **Anexa nr.6: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare/superficie/concesiune/folosință**
- ▶ **Anexa nr.7: Cerințe DNSH**
- ▶ **Anexa nr. 8: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate pentru obiective de investiție (SF)**
- ▶ **Anexa nr. 9: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI)**
- ▶ **Anexa nr. 10: Grila de analiză a conformității și calității studiului de fezabilitate pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)**
- ▶ **Anexa nr. 11: Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție (PTE)**
- ▶ **Anexa nr. 12: Grila de verificare a eligibilității cererilor de finanțare**
- ▶ **Anexa nr. 13: Indicatorii de etapă**
- ▶ **Anexa nr. 14: Plan de monitorizare**
- ▶ **Anexa nr. 15: Condiții specifice ale contractului de finanțare**
- ▶ **Anexa nr. 16: Tabel corelare buget-activități-resurse**

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAME DE SĂNĂTATE